

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
EUROPOS REIKALŲ KOMITETO
2017 M. PAVASARIO SESIJOS IR 2018 M. TARPSESIJINIO LAIKOTARPIO (IKI
RUDENS SESIJOS) DARBO ATASKAITA
(2017 M. KOVO 10 D. – 2018 M. RUGSĖJO 9 D.)**

BENDROJI INFORMACIJA

Teisės aktų projektų svarstymas	
Seimo pavedimai dėl teisės aktų projektų, bendras sk. iš jų: kaip pagrindiniam komitetui kaip papildomam komitetui	7
	1
	1 2017-09-27 (Rail Baltica“ plėtros)
Kitų komitetų prašymu ar komiteto iniciatyva pateiktos išvados	5
Posėdžiai ir klausymai	
Komiteto posėdžiai iš jų: išvažiuojamųjų	81
	0
Parlamentinė kontrolė	
Svarstytų parlamentinės kontrolės klausimų bendras sk.	370
<i>Tarybos</i>	58
<i>Pozicijos</i>	225
<i>Ataskaitos</i>	59
<i>Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimo stebėseną</i>	2
<i>Kiti parlamentinės kontrolės klausimai</i>	26
Komiteto priimtoms nuomonėms	
Komiteto priimti sprendimai	10
Seimo valdybos sprendimu (komiteto iniciatyva) ir komiteto sprendimu sudarytos darbo grupės	1
Komiteto organizuoti renginiai	
Komiteto organizuotos konferencijos, seminarai, diskusijos	7
<i>Organizuotos konferencijos/minėjimai</i>	0
<i>Video konferencijos</i>	3
<i>Seminarai</i>	0
<i>Diskusijos</i>	4
Tarptautiniai ryšiai	
Komiteto priimtų užsienio delegacijų sk. iš jų: susitikimai, organizuoti komiteto iniciatyva	37
Surengta komiteto delegacijų išvykų į užsienį	47
Pareiškimų, raštų nagrinėjimas ir rengimas	
Gauta pareiškimų, raštų ir kitų dokumentų	257
Parengta atsakymų ir raštų	260

I. EUROPOS REIKALŲ KOMITETO STRUKTŪRA

2012 m. lapkričio 20 d. Lietuvos Respublikos Seimas nutarimu Nr. XII-11 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ (Žin., 2012, Nr. 135-6889; 2013, Nr. 9-345) nustatė, kad Seimo Europos reikalų komitetą (toliau – Komitetą) sudaro 25 nariai.

2017 m. lapkričio 22 d. Lietuvos Respublikos Seimas nutarimu Nr. XIII-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo (TAR, 2016-11-22, Nr. 2016-27233) patvirtino Europos reikalų komiteto pirmininką ir jo pavaduotojus. Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojų kvotos buvo paskirstytos taip: po 1 atstovą nuo Seimo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos – Mindaugas Puidokas, Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos – Andrius Kubilius, LSDP frakcijos – Rasa Budbergytė, Lietuvos Respublikos Liberalų sąjūdžio frakcijos – Aušrinė Armonaitė, frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ – Rimas Andrikis, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos – Jaroslavas Narkevičius. 2017 m. gruodžio 18 d. Mišrios Seimo narių grupės Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoja tapo Aušra Maldeikienė, pakeitusi Liną Balsį.

Europos reikalų komiteto (toliau – Komiteto) sudėtis ataskaitiniu laikotarpiu nesikeitė. Prasidedant Seimo pavasario (IV) sesijai Komitetui priklausė R. Andrikis, A. Armonaitė, A. Ažubalis, L. Balsys, J. Bernatonis, R. Budbergytė, V. Čmilytė-Nielsen, A. Gelūnas, S. Jakeliūnas, G. Kirkilas, D. Kreivys, A. Kubilius, A. Maldeikienė, B. Markauskas, K. Masiulis, R. Miliūtė, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, J. Narkevičius, V. Poderys, M. Puidokas, I. Šimonytė, E. Vareikis, J. Varžgalys, V. Vingrienė, E. Zingeris.

Ataskaitiniu laikotarpiu vienas Komiteto narys priklausė Seimo valdybai: Seimo Pirmininko pavaduotojas G. Kirkilas; Europos reikalų komiteto narė I. Šimonytė yra Audito komiteto pirmininkė; Europos reikalų komiteto narys J. Bernatonis – Užsienio reikalų komiteto pirmininkas; Stasys Jakeliūnas – Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas; D. Kreivys – Ekonomikos komiteto pirmininko pavaduotojas; E. Vareikis – Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas; V. Poderys – Energetikos komisijos pirmininkas; Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė – Laisvės premijų komisijos pirmininkė; K. Masiulis – Migracijos komisijos pirmininko pavaduotojas. Komitete atstovaujami beveik visi Seimo komitetai – nėra tik Kaimo reikalų komiteto, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, Socialinių reikalų ir darbo komiteto bei Sveikatos reikalų komitetų atstovų.

Vienas Komiteto narys ėjo ministro pareigas: B. Markauskas – žemės ūkio.

II. EUROPOS SĄJUNGOS TARYBOS ATITINKAMŲ SRIČIŲ KLAUSIMŲ PARLAMENTINĖ KONTROLĖ

1. Europos Sąjungos Aplinkos tarybos klausimai

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko du Europos Sąjungos (toliau – ES) Aplinkos tarybos posėdžiai. 2017 m. spalio mėn. buvo patvirtintos Tarybos išvados dėl Paryžiaus klimato kaitos susitarimo ir pasirengimo JT bendrosios klimato kaitos konvencijos susitikimams. Jose patvirtinamas ES derybų mandatas 2017 m. lapkričio 6–17 d. Bonoje vyksiantiems JT klimato kaitos konvencijos susitikimams. Išvadų nuostatomis ES vadovausis tolesnėse tarptautinėse derybose dėl konkrečių veiksmų įgyvendinant Paryžiaus susitarimą.

ES Aplinkos taryba tęsė svarstymus Lietuvai aktualių klausimų - sektoriai, kuriems netaikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (Pastangų pasidalijimo reglamentas ir LULUCF reglamentas). Reglamentų projektai skirti įgyvendinti ES 2030 m. klimato ir energetikos politikos tikslus ir 2015 m. gruodį 21-oje JT bendrosios klimato kaitos konvencijos Šalių konferencijoje patvirtintą visuotinę teisiškai privalomą Paryžiaus klimato kaitos susitarimą. Pastangų pasidalijimo reglamente nustatomi ES valstybių narių išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio mažinimo tikslai ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (žemės ūkis, transportas, pastatai ir kt.) 2021–2030 m. laikotarpiu. Lietuvai nustatomas -9%

ŠESD mažinimo tikslas iki 2030 m., palyginti su 2005 m. LULUCF reglamente nustatomi metodiniai reikalavimai dėl LULUCF sektoriaus ŠESD emisijų ir absorbentų įtraukimo į ES ŠESD mažinimo tikslo vykdymą, taip pat reglamentuotos LULUCF sektoriaus atskirų žemės naudmenų kategorijų išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio apskaitos taisyklės. Įtvirtinamas kompensavimo mechanizmas (360 Mt CO₂ ekv. per 10 metų), skirtas ŠESD emisijoms iš tvarkomos miško žemės kompensuoti.

2018 m. kovo mėn. ES Aplinkos taryboje buvo aktualiausiu Lietuvai išlieka, įgyvendinant Žiedinės ekonomikos veiksmų planą, 2018 m. sausio 16 d. Europos Komisijos (toliau – EK) paskelbtas Žiedinės ekonomikos mini paketas, kurį sudaro komunikatai dėl plastikų strategijos, žiedinės ekonomikos stebėsenos ir cheminių medžiagų, gaminių ir atliekų teisės aktų sąsajų. Komitetas, pritarė Lietuvos Respublikos pozicijai, kuri teigiamai vertina EK komunikatus, kuriuose nustatomi konkretūs tikslai ir uždaviniai, siekiant pereiti prie žiedinės ekonomikos.

2. Bendrųjų reikalų ir Europos Vadovų Tarybos klausimai

Ataskaitiniu laikotarpiu vyko dvylika ES Bendrųjų reikalų tarybos (toliau - BRT) posėdžių, kurių vienas buvo skirtas sanglaudos klausimams, šeši specialūs posėdžiai, skirti pasiręsti deryboms dėl Jungtinės Karalystės (toliau - JK) išstožimo iš ES (toliau - BREXIT). Taip pat keturi Europos Vadovų Tarybos (toliau - EVT) posėdžiai, iš kurių du buvo skirti BREXIT.

2017 m. rugsėjo 25 d. BRT, 2017 m. spalio 17 d. BRT, 2017 m. lapkričio 20 d. BRT, 2017 m. gruodžio 12 d. BRT ir 2018 m. vasario 27 d. BRT posėdžiuose daugiausiai dėmesio skirta 2018 m. teisėkūros planavimui, Europos semestro klausimams. Taip pat buvo vykdoma EVT sprendimų įgyvendinimo stebėsenai bei rengiamasi EVT susitikimams. Prie „kitų klausimų“ aptartas teisės viršenybės situacijos Lenkijoje klausimas, artėjančios ES institucijų politinio ciklo pabaigos klausimai (Europos Parlamento (toliau – EP) Konstitucinių reikalų komiteto (AFCO) pasiūlymas dėl EP sudėties 2019-2024 m., EP rinkimų reforma, Europos politinių partijų ir fondų finansavimas), aptarti kibernetinio saugumo, daugiametės finansinės perspektyvos po 2020 m., institucinių tikslų ir ES plėtros klausimai.

2017 m. spalio 19 d. EVT, 2017 m. gruodžio 14 d. EVT daug dėmesio skirta saugumo ir gynybos klausimams (Europos gynybos fondo svarbai, nuolatiniame struktūrizuotame bendradarbiavime PESCO ir ES bendradarbiavimui su NATO, Pajėgumų kūrimas saugumo ir vystymosi srityse, apie civilinių pajėgumų stiprinimui), „Skaitmeninės Europos“ vizijai ir tolesniems veiksams šių vizijų įgyvendinant, socialinio matmens, švietimo ir kultūros klausimams. Vadovai taip pat diskutavo išorės ir vidaus migracijos klausimais, aptarė aktualius klimato kaitos, išorės santykių klausimus.

Priimta Vadovų darbotvarkė, įvyko Euro zonos aukščiausio lygio susitikimas: kuriame aptarti Ekonominės ir pinigų sąjungos gilinimo ir Bankų sąjungos užbaigimo klausimai. Vadovai diskutavo dėl Nord Stream 2.

2017 m. rugsėjo 25 d. BRT (50 str.), 2017 m. spalio 17 d. BRT (50 str.), 2017 m. spalio 20 d. EVT (50 str.), 2017 m. lapkričio 20 d. BRT (50 str.), 2017 m. gruodžio 12 d. BRT (50 str.), 2017 m. gruodžio 15 d. EVT (50 str.), 2018 m. sausio 29 d. BRT (50 str.) ir 2018 m. vasario 27 d. BRT (50 str.) pagrindinis dėmesys skirtas – derybų su JK eigai, taip pat ir Londone įsikūrusių Europos vaistų agentūros (EMA) ir Europos bankininkystės institucijos (EBA) perkėlimo klausimams, sprendimui dėl pažangos derybose ir perėjimo į antrąjį derybų etapą, EK derybų mandato dėl pereinamojo laikotarpio išplėtimui.

Ministerijų atstovams Komiteto posėdyje pristatant Lietuvos Respublikos pozicijas prieš vykstant į BRT posėdį, skirtą sanglaudos klausimams, daugiausiai dėmesio skirta Sanglaudos politikos ateities klausimams.

Komitetas taip pat išklauė ministro ataskaitas bei informaciją apie ataskaitiniu laikotarpiu vykusius penkis BRT, šešis BRT (50 str.), BRT (sanglauda) posėdžius bei informaciją apie dviejų EVT ir dviejų EVT (50 str.) rezultatus.

2018 m. vasario 21 d. Komitetui buvo pristatyta informacija prieš vasario 23 d. vykusį neformalų EVT susitikimą, kuriame diskutuota apie institucinius ES klausimus (vadinamąjį *Spitzenkandidaten* procesą bei Europos Parlamento sudėtį po 2019 m. rinkimų ir galimus tarpvalstybinius sąrašus), DFP po 2020 metų (Vadovai diskutavo dėl būsimos DFP politinių prioritetų bei derybų laiko grafiko) ir *BREXIT*

- Vadovai buvo informuoti apie būsimų ES ir Jungtinės Karalystės santykių gairių projektą. Komitetas taip pat išklaušė ataskaitą po šio neformalaus EVT susitikimo.

3. Europos Sąjungos Ekonomikos ir finansų tarybos klausimai

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko septyni ES Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos posėdžiai. Taryboje diskutuota Ekonominės ir pinigų sąjungos gilinimo priemonių, Bankų sąjungos užbaigimo, Kapitalo rinkų sąjungos kūrimo, mokesčių (PVM e-prekybos paketas, nebendradarbiaujančių jurisdikcijų sąrašas), Europos semestro klausimais. 2018 m. pradžioje Taryboje dėmesys buvo skiriamas mokesčių, finansų tvarumo ir 2019 m. ES biudžeto gairių klausimams.

Komitetas pritarė Lietuvos Respublikos pozicijoms Tarybos posėdžiuose svarstytais klausimais ir išklaušė ataskaitas po Tarybos posėdžių. Komitetui buvo reguliariai pristatoma informacija apie klausimus, svarstomus euro grupės susitikimuose, vykstančiuose prieš ES Ekonomikos ir finansų reikalų Tarybos posėdžius. Šiuose susitikimuose svarstyti klausimai – Graikijos ekonominio koregavimo programa, euro zonos valstybių narių biudžetų planų peržiūra, Bankų sąjungos įgyvendinimas, ES ekonominės valdysenos klausimai.

4. Europos Sąjungos Konkurencingumo (vidaus rinka, pramonė, moksliniai tyrimai ir kosmosas) tarybos klausimai

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko vienas ES Konkurencingumo tarybos posėdis, 2017 m. lapkričio 30 – gruodžio 1 d. (vidaus rinka ir pramonė, moksliniai tyrimai ir kosmosas).

2017 m. lapkričio 29 d. Komiteto posėdyje, rengiantis vidaus rinkos ir pramonės, mokslinių tyrimų ir kosmoso klausimų svarstymui taryboje, pristatytas Atitikties paketas (angl. Compliance package), kurį sudaro Pasiūlymas dėl Reglamento dėl Bendrųjų skaitmeninių vartų, Pasiūlymas dėl Reglamento, nustatančio sąlygas ir tvarką, pagal kurią Europos Komisija gali prašyti įmonių ar įmonių asociacijų pateikti su bendrąja rinka susijusią informaciją ir Komunikatas dėl SOLVIT veiksmų plano; Būsima ES pramonės strategija; Bendrosios skaitmeninės rinkos įgyvendinimas; Tarybos išvados dėl programos „Copernicus“ laikotarpio vidurio vertinimo; ES kosmoso programa. Tolesni veiksmai; Tarybos išvados dėl „Nuo programos „Horizontas 2020“ tarpinio vertinimo link devintosios bendrosios programos“. Buvo pritarta Lietuvos pozicijoms.

5. Europos Sąjungos Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos klausimai

Ataskaitiniu laikotarpiu vyko du ES Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdžiai: 2017 m. lapkričio 20-21 d. ir 2018 m. vasario 15 d.

2017 m. lapkričio tarybos darbotvarkė buvo skirta jaunimui, švietimui, kultūrai/audiovizualiniams klausimams ir sportui. Jaunimo klausimų tarybos darbotvarkėje - Reglamento dėl Europos solidarumo korpuso, skirtas EK naujos iniciatyvos tikslas – stiprinti jaunuolių ir organizacijų dalyvavimą kokybiškoje solidarumo veikloje, prieinamoje visiems. Svarbus klausimas - Tarybos išvados dėl pažangaus darbo su jaunimu. Švietimo taryboje taip pat skirtas dėmesys klausimui - Įgūdžiai ateityje ir kintantis profesinio rengimo ir mokymo vaidmuo. Kultūros /audiovizualinių klausimų taryboje priimtos Tarybos išvados dėl kultūros prieinamumo naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis skatinimo. Tarybos išvados parengtos atsižvelgiant į 2015-2018 m. Tarybos darbo planą kultūros srityje, kuriame numatytas kultūros prieinamumo skatinimas naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis, ir Atvirojo koordinavimo metodo darbo grupės ataskaitą „Kultūros prieinamumo naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis skatinimas: auditorijos formavimo politika ir strategijos“ bei bendrosios skaitmeninės rinkos strategijoje įvardytą siekį sukurti naujų skaitmeninių galimybių visoje Europoje bei programos „Kūrybiška Europa“ (2014-2020) tikslą remti auditorijos formavimą. Skaitmeninės technologijos iš esmės keičia kultūrinio turinio kūrimo, prieinamumo ir naudojimo būdą. Jos gali suteikti prieigą prie kultūrinio turinio auditorijai, kuriai dėl specialių poreikių šis turinys

tradicine forma yra mažiau prieinamas. Sporto taryboje aptartos Tarybos išvados dėl trenerių vaidmens visuomenėje.

2018 m. vasario 15 d. Taryba skirta švietimo klausimams. Darbotvarkėje - Erasmus+ Programos vidurio 5 vertinimas ir perspektyvos laikotarpiui po 2020 ir Europos vadovų susitikimo 2017 m. gruodžio 14 d. išvadų švietimo aspektų pratęsimas.

Komiteto posėdžiuose buvo pritarta Lietuvos Respublikos pozicijoms. Taip pat išklaustytos ministrų ataskaitos apie vykusius Tarybų posėdžius.

6. Europos Sąjungos Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos klausimai

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko vienas ES Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos (transporto kl.) posėdis. Vienu aktualių Lietuvai klausimų ES Taryboje buvo Pirmininkaujančios ES Tarybai valstybės narės pristatyta pažangos ataskaita dėl „Mobilumo paketo“ pasiūlymų. Esminiai iššūkiai, kuriuos bandoma spręsti šiuo Mobilumo paketu, yra klimato kaitos tikslai, darbuotojų socialinių teisių apsauga (reikia užtikrinti lygią konkurenciją atlyginimų skirtumų kontekste) ir rinkos fragmentacija (nacionalinės, neproporcingos minimalios algos iniciatyvos, kurioms reikia užkirsti kelią). Lietuvai aktualūs: patekimo į rinką, socialinių klausimų, Eurovinjetės, komandiravimo aspektai.

2017 m. spalio 11 d. Komitetas apsvarstė du EK teisės aktų kelių transporto „Mobilumo paketo“ pasiūlymus: 1) dėl EP ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/22/EB nuostatos dėl vykdymo užtikrinimo reikalavimų ir nustatomos konkrečios su Direktyva 96/71/EB ir Direktyva 2014/67/ES susijusios kelių transporto vairuotojų komandiravimo taisyklės (Nr. KOM(2017)278 galutinis); 2) dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami Reglamente (EB) Nr. 561/2006 nustatyti būtiniausi reikalavimai dėl maksimalios kasdienio bei kassavaitinio vairavimo trukmės, minimalių pertraukų ir kasdienio bei kassavaitinio poilsio laikotarpių ir Reglamente (ES) Nr. 165/2014 nustatyti reikalavimai dėl vietos nustatymo tachografais (Nr. KOM(2017)277 galutinis). Komitetas, įvertinęs Seimo specializuotų komitetų pateiktas išvadas ir primindamas Seimo Europos reikalų komiteto ir Seimo Užsienio reikalų komiteto 2017 m. sausio 20 d. išvadą dėl LR prioritetų pagal 2017 m. Komisijos darbo programą, pasiūlė: 1) Lietuvos Respublikos Vyriausybei patikslinti LR pozicijas nurodant, kad šie Pasiūlymai yra įtraukti į Seimo prioritetus; 2) Seimo specializuotiems komitetams, įsipareigojusiems ypač daug dėmesio skirti pagal jų kompetencijos sritis 2017 m. Komisijos darbo programoje išskirtiems pasiūlymams, vykdant parlamentinę kontrolę svarstyti atnaujintą Lietuvos Respublikos poziciją dėl Pasiūlymų prieš ES Tarybos Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER) posėdį ir teikti išvadas Europos reikalų komitetui prieš 2017 m. gruodžio 4–5 vyksiantį ES Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos posėdį. Tokiu būdu Seimo komitetai galės maksimaliai įsitraukti į šio aktualaus Lietuvai Mobilumo paketo pasiūlymų svarstymo parlamentinę kontrolę ir maksimaliai dalyvauti rengiant ir formuojant LR poziciją.

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko dvi Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos (TTE), skirtos telekomunikacijoms – 2017 m. spalio 24 d. ir 2017 m. gruodžio 4-5 d.

Rengiantis 2017 m. spalio tarybai, Komitetas svarstė svarbius ES skaitmeninimo klausimus: Bendros skaitmeninės rinkos strategijos įgyvendinimas: Europos Tarybos ir 2017 m. rugsėjo 29 d. Europos vadovų tarybos tąša ir Kibernetinė sauga 2.0: Europos Tarybos ir Europos viršūnių tarybos (Tallinn Digital Summit) tąša. Komitetas pritarė Lietuvos pozicijos, pabrėžiant skaitmeninimo ir kibernetinio saugumo svarbą.

2017 m. gruodžio posėdyje buvo mandatuotos Lietuvos Respublikos pozicijos dėl pasiūlymo dėl EP ir Tarybos reglamento dėl Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI, angl. BEREC) įsteigimo; Pasiūlymas dėl EP ir Tarybos reglamento dėl teisės į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje, kuriuo panaikinama Direktyva 2002/58/EB (Reglamentas dėl privatumo ir elektroninių ryšių); Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo Europos Sąjungoje pagrindų. Lietuvos pozicijoms pritarta.

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko vienas ES Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos (energetikos kl.) posėdis. Vienu aktualių Lietuvai klausimų ES Taryboje išlieka „Švarios energijos“ teisėkūros pasiūlymų paketas, kurį EK pateikė 2016 m. lapkričio 30 d. Pasiūlymai apima Energetikos sąjungos valdymo sistemą, atsinaujinančius energijos išteklius, energijos vartojimo efektyvumą, elektros rinkos dizainą ir pasirengimą rizikoms elektros sektoriuje. Pasiūlyme dėl Energetikos Sąjungos valdymo reglamento vienas svarbiausių aspektų, - kaip užtikrinti ES lygio tikslų pasiekimą atsinaujinančių energijos išteklių ir energijos efektyvumo srityse. Komitetas pritarė Lietuvos Respublikos pozicijai, kad - būtini ambicingi nacionaliniai tikslai ir atitinkamos priemonės, kai tuo tarpu integruoti energetikos ir klimato kaitos planai suteiks galimybę EK ir valstybėms narėms įvertinti progresą siekiant bendrų tikslų įgyvendinimo. Pasiūlyme dėl atsinaujinančių energijos išteklių direktyvos pagrindinis tikslas yra užtikrinti atsinaujinančių energijos išteklių tikslo ES lygiu (27 proc.) įgyvendinimą iki 2030 m. Komitetas pritarė, kad pasiūlymu yra pasiektas tinkamas balansas tarp užsibrėžtų tikslų ir siūlomų valstybėms narėms priemonių jiems įgyvendinti. EK pateiktu pasiūlymų paketu, kuris vadinamas elektros rinkos dizainu, nustatoma, kad energetikos sistema būtų pasirengusi augančiai atsinaujinančių energijos išteklių daliai: nuo 29 proc. 2014 m. iki 50 proc. 2030 m. Komitetas pasisakė užtai, kad europiniu lygiu esminis klausimas yra trečiųjų šalių dalyvavimas Europos vidaus elektros rinkoje. Dėl nevienodų konkurencinių sąlygų su trečiosiomis šalimis (nevienodi aplinkosauginiai reikalavimai, CO2 išmetimai į atmosferą, elektros gamybos standartai), ES elektros rinkoje užkertamas kelias sklandžiai atsinaujinančiųjų išteklių plėtrai, kyla grėsmė ilgalaikiam klimato kaitos tikslų pasiekimui bei visiškai iškraipoma ES vidaus elektros rinka.

7. Europos Sąjungos Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos klausimai

Ataskaitiniu laikotarpiu vyko 4 ES Teisingumo ir vidaus reikalų (toliau – TVR) tarybos formalūs posėdžiai ir 1 TVR neformalios tarybos posėdis.

2017 m. rugsėjo 14 d. TVR tarybos posėdis buvo skirtas tik vidaus reikalams. Jame svarstyti 2 klausimai: kova su terorizmu ir migracija. Komiteto nariai, svarstydami Lietuvos Respublikos pozicijas prieš šį TVR tarybos posėdį, domėjosi pabėgėlių kvotų sistema ir Lietuvos įsipareigojimų vykdymu, kėlė klausimą dėl galimų kitokių šios problemos sprendimo būdų, taip pat domėjosi pagalbos Afrikai iniciatyva (Afrikos patikos fondas), neteisėtų migrantų grąžinimo statistika ir problematika. Su ataskaita apie 2017 m. rugsėjo 14 d. TVR tarybos posėdžio rezultatus Komiteto nariai susipažino 2017 m. rugsėjo 22 d. posėdyje. 2017 m. spalio 12-13 d. TVR tarybos posėdis buvo skirtas teisingumo ir vidaus reikalams. Tvirčiau bendradarbiauti nusprendusios valstybės narės (įskaitant Lietuvą) Taryboje priėmė reglamentą, kuriuo įsteigiama Europos prokuratūra, ministrai surengė politinius debatus dėl reglamento dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti turtą tarpusavio pripažinimo, priėmė išvadas dėl ES pagrindinių teisių chartijos taikymo 2016 m., pasikeitė nuomonėmis dėl TVR strateginių gairių laikotarpio vidurio peržiūros, pirmą kartą pasikeitė nuomonėmis dėl Europos Komisijos pasiūlymo iš dalies pakeisti Šengeno sienų kodeksą, susipažino su pažangą nagrinėjant visus septynis Bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) reformos pasiūlymus, neformaliai aptarė klausimą, koks vaidmuo galėtų tekti perkėlimui į ES įgyvendinant bendrą ES migracijos valdymo ir prieglobsčio politiką. Svarstant Lietuvos Respublikos pozicijas prieš šį TVR tarybos posėdį Komitete plačiau domėtasi Tarybos išvadų dėl ES pagrindinių teisių chartijos taikymo projektu ir atkreiptas dėmesys dėl Stambulo konvencijos ratifikavimo proceso eigos, taip pat domėtasi Bendros Europos prieglobsčio sistemos reformos eiga bei diskusijoje pabrėžtas valstybių narių savanoriškumo principas. Pristatant ataskaitą apie šio TVR tarybos posėdžio rezultatus Komiteto nariai plačiau domėjosi dėl TVR strateginių gairių laikotarpio vidurio peržiūros, kėlė klausimus apie ES vizų politikos kaip priemonės, prevenciškai veikiančią nelegalią migraciją, taip pat žmogaus teisių situacija ES šalyse, ypač turint galvoje pabėgėlius, vaikų migrantų padėtimi ir jų teisių apsauga. Posėdyje kartu aptarta tinkamo informacijos teikimo trečiosioms šalims problematika bei atsakomybės taikymu.

2017 m. gruodžio 7-8 d. TVR tarybos posėdis buvo skirtas teisingumo ir vidaus reikalams. Taryboje ministrai susitarė dėl bendro požiūrio dėl reglamento dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti turtą tarpusavio pripažinimo projekto, aptarė vadinamojo reglamento „Briuselis IIa“ peržiūrą ir pritarė egzekvatūros panaikinimui visų likusių sprendimų, susijusių su tėvų pareigomis, atžvilgiu, susipažino su informacija dėl ES prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos

konvencijos (EŽTK), susitarė dėl pozicijos dėl Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros („eu-LISA“) reglamento projekto, išklaušė informaciją apie derybų pažangą dėl Bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) reformos pasiūlymų, neformaliai aptarė Šengeno erdvės stiprinimą, taip pat jiems pristatyta pažangos ataskaita apie ES informacinių sistemų sąveikumą. Komiteto nariai, išklaušę Lietuvos Respublikos pozicijų pristatymą vykstant į šį TVR tarybos posėdį, plačiau domėjosi Bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) reformos eiga ir vėl pabrėžė poreikį akcentuoti valstybių narių savarankiškumo principą, kėlė klausimą dėl būsimų derybų dėl automatinio paskirstymo mechanizmo. Komitetas Lietuvos Respublikos pozicijoms prieš tarybos posėdį pritarė, kartu pabrėždamas Lietuvos nekintančią nuostatą būti solidaria ES nare bei pažymėdamas, kad solidarumo principo įgyvendinimas turi būti grindžiamas neginčijamu savanoriškumo principu. Kartu nuspręsta toliau atidžiai stebėti derybų eigą ieškant kompromiso dėl veiksmingo atsakomybės ir solidarumo principo taikymo Dublino sistemos reformos kontekste ir kviešti Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovus nuosekliai ir laiku informuoti Komitetą apie derybų pažangą ir rezultatus. Ataskaitos po 2017 m. gruodžio 7-8 d. TVR tarybos posėdžio pristatymo metu Komiteto nariai plačiau domėjosi kovos su terorizmu priemonėmis ES valstybių saugumo kontekste, karinio mobilumo Šengeno erdvėje iniciatyvos įgyvendinimo eiga.

2018 m. sausio 25-26 d. įvyko TVR tarybos neformalus posėdis. Pagrindiniai jame svarstyti klausimai: Europos prieglobsčio politika, integruotas sienų valdymas, Europos prokuratūros ateitis, Briuselis IIa reglamento peržiūra. Kiti klausimai: elektroniniai įrodymai, komunikatas dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, veiksmų kodeksas dėl kovos su neapykantos nusikaltimais internete. Komiteto nariai su Lietuvos Respublikos pozicijomis ir Tarybos posėdžio rezultatais susipažino raštu. 2018 m. kovo 8-9 d. TVR tarybos posėdis buvo skirtas teisingumo ir vidaus reikalams. Ministrai Taryboje susitarė dėl Tarybos pozicijos dėl direktyvos dėl kovos su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis (patvirtintas bendrasis požiūris), dar kartą patvirtino, kad svarbu nustatyti teisinę tarpvalstybinę prieigą prie e. įrodymų sistemą ir paragino Europos Komisiją skubiai užbaigti rengti šios srities teisėkūros pasiūlymą, susipažino su informacija apie Europos prokuratūros reglamento įgyvendinimą, pasikeitė nuomonėmis apie bendradarbiavimą su Vakarų Balkanais vidaus saugumo ir kovos su terorizmu srityse, aptarė Komisijos pasiūlymus dėl ES informacinių sistemų sąveikumo, kuriais siekiama pagerinti ES informacinėse sistemose saugomų duomenų paiešką ir lyginimą, svarstė, kaip veiksmingiausiai spręsti teroristinio pobūdžio turinio internete klausimą, aptarė migracijos dabartinę padėtį. Komiteto nariai posėdyje, kuriame pristatytos Lietuvos Respublikos pozicijos prieš TVR tarybos 2018 m. kovo 8-9 d. posėdį, domėjosi teikiamos pagalbos Graikijai ir Italijai sprendžiant migrantų problemą aktualijomis, gilinosi į keičiamo Vyriausybės nutarimo dėl pabėgėlių perkėlimo kvotų klausimą, taip pat kėlė klausimą dėl Europos prokuratūros kompetencijos atskyrimo nuo nacionalinės problematikos, domėjosi kitais Europos prokuratūros veiklos klausimais.

8. Europos Sąjungos Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų tarybos klausimai

Ataskaitiniu laikotarpiu vyko du ES Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų tarybos posėdžiai. Taryboje diskutuota komandiruojamų darbuotojų, socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (2016 m. Europos Komisijos Darbo mobilumo paketo (Labour Mobility Package) sudedamoji dalis), Europos semestro, gaminių ir paslaugų prieinamumo, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, priemonių siekiant sumažinti horizontaliąją lyčių segregaciją švietimo ir užimtumo srityse ir kitais svarbiais socialinės, sveikatos ir vartotojų reikalų klausimais.

Komitetas ypatingą dėmesį skyrė Europos socialinių teisių ramsčio svarstymui. Du iš dvidešimties Europos socialinio ramsčio principų yra skirti sveikatos klausimams, todėl 2017 m. spalio 27 d. į komiteto posėdį buvo pakviestas Europos Komisijos narys Vytenis Povilas Andriukaitis atsakingas už sveikatą ir maisto saugą. Taip pat komitetas įsitraukė į diskusijas ir išklaušė informaciją prieš vykstant į Socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimą Geteburge, 2017 m. lapkričio 17 d.

Komitetas pritarė Lietuvos Respublikos pozicijoms Tarybos posėdžiuose svarstytais klausimais ir išklaušė ataskaitas po Tarybos posėdžių.

9. Europos Sąjungos Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos klausimai

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko penki ES Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdžiai (toliau – ŽŪŽT).

Komitetas, 2017 m. lapkričio 3 d. posėdyje akcentavo, kad Lietuvai svarbiausiais išlieka vienodos maisto kokybės užtikrinimo ES vartotojams klausimai ir pasisakė už sinchronizuotą ir harmonizuotą vartotojų teisių apsaugą ne tik maisto srityje, bet ir kituose klausimuose. Aktualiu Lietuvai išlieka dvejopa to paties prekinio ženklo maisto produktų kokybė ES rinkoje. Per pastaruosius keletą mėnesių EK, kartu su valstybėmis narėmis, inicijavo įvairaus pobūdžio diskusijas šiuo klausimu. Tyrimų rezultatai parodė, jog to paties prekinio ženklo, tačiau skirtingos sudėties maisto produktai, yra plačiai ES rinkoje paplitusi praktika. Todėl vartotojų apsauga turi apimti ne tik produktų saugą, tačiau ir tuos atvejus, kai vartotojai nėra informuojami apie skirtingą to paties prekinio ženklo ir panašios pakuotės maisto produktų, parduodamų bendrojoje ES rinkoje, kokybę. Komiteto nariai, pritarė Lietuvos Respublikos pozicijoms ir pasiūlė ministrui pasisakant ES ŽŪŽT posėdyje laikytis griežtesnės pozicijos ir ne tik palaikyti EK iniciatyvą parengti harmonizuotą tyrimo atlikimo metodiką, leisiančią surinkti patikimus duomenis šiuo svarbiu klausimu, bet ir raginti EK skubiai imtis visų kitų veiksmų, kurie užkirstų kelią vartotojų diskriminavimui.

Taip pat nuspręsta surengti Komiteto posėdį dėl sisteminės vartotojų teisių ES apsaugos.

Vienas aktualiausių Lietuvai ES darbotvarkės klausimų buvo EK paskelbtas komunikatas „Maisto ir ūkininkavimo ateitis“, kuriuo numatomos pagrindinės Bendrosios žemės ūkio politikos (toliau - BŽŪP) kryptys po 2020 m. Iš esmės dokumentas apima planuojamus BŽŪP evoliucijos etapus – modernizavimą ir supaprastinimą bei derinimą su kitomis ES politikos kryptimis, siekiant išspręsti daugelį problemų, su kuriomis jau šiuo metu susiduria žemės ūkio sektorius, bei parengti politiką ateities iššūkiams. Komitetas pritarė Lietuvos Respublikos pozicijoms, kuriomis Lietuva palaiko modernesnės ir paprastesnės BŽŪP po 2020 m. viziją, tačiau taip pat mato būtinybę išlaikyti BŽŪP stiprią bendrąją ES politiką, kuriai įgyvendinti, atsižvelgiant į laukiančius iššūkius ir keliamus naujus tikslus, turėtų būti užtikrinamas pakankamas finansavimas.

Taip pat ES ŽŪŽT posėdžiuose EK reguliariai teikė informaciją apie esamą padėtį tarptautinės prekybos žemės ūkio produktais srityje.

III. KITI PARLAMENTINĖS KONTROLĖS KLAUSIMAI

1. Dėl Europos policijos biuro (Europolio) Jungtinės parlamentinės kontrolės grupės veiklos

2016 m. gruodžio 19 d. Seime gautas neformalios darbo grupės Europolio Jungtinės parlamentinės kontrolės klausimams nagrinėti, kurią sudarė Nyderlandų, Slovakijos ir Maltos atstovai, išvadų dėl Europolio parlamentinės kontrolės projektas. Šios išvados bus patvirtintos 2017 m. balandžio 23–25 d. vykstančiame E parlamentų pirmininkų susitikime.

Išvadų projektas parengtas atsižvelgiant į nacionalinių parlamentų atsakymų į klausimą apie Europolio veiklos parlamentinę kontrolę apibendrinimą ir į diskusijas dėl jo, vykusias 2016 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų komitete (LIBE), šiame susitikime dalyvaujant ir nacionalinių parlamentų atstovams.

Siekdamas užtikrinti tinkamą Seimo interesų atstovavimą, Komitetas kreipėsi į Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, prašydamas susipažinti su išvadų projektu ir pateikti Komitetui pastabas ir pasiūlymus. Įvertinus gautą specializuotų Seimo komitetų nuomonę, Komiteto nariai išvados projektui pritarė be pastabų 2017 m. sausio 20 d. Komiteto posėdyje. Apie Seimo pritarimą išvadų projektui dėl Europolio parlamentinės kontrolės Komiteto pirmininko raštu (2017 m. vasario 7 d. Nr. S-2017-1117) informuota Trejeto darbo grupės Europolio jungtinės parlamentinės kontrolės klausimams nagrinėti pirmininkė p. Edita Pfundtner.

2017 m. rugsėjo 12 d. gautas Europolo Jungtinės parlamentinės kontrolės grupės (toliau - JPKG) įstatų projektas. JPKG steigimas patvirtintas 2017 m. balandžio 23–24 d. vykusiame ES nacionalinių parlamentų pirmininkų susitikime, kuriame dalyvavo Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis.

Komitetas, 2017 m. rugsėjo 13 d. posėdyje susipažinęs su pateiktu projektu, atsižvelgdamas į tai, kad 2017 m. balandžio 23–24 d. vykusiame ES parlamentų pirmininkų susitikime įsteigta JPKG yra nuolatinis tarpparlamentinio bendradarbiavimo formatas, įvertinęs tai, kad kiekvienas nacionalinis parlamentas turi teisę į šią grupę skirti iki 4 narių ir juos rekomenduojama skirti visam jų parlamentinio mandato laikotarpiui, o Europolo veiklos parlamentinė priežiūra yra trijų Seimo komitetų kompetencija, priėmė sprendimą (Nr. 100-P-92) kreiptis į Seimo valdybą su pasiūlymu Seimo atstovais į JPKG paskirti po vieną Seimo Europos reikalų komiteto, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atstovą ir tikrojo nario pavaduotoją jų kadencijos Seime laikotarpiui, į JPKG delegavo Komiteto pirmininko pavaduotoją Rimą Andrikį (jį pavaduoja Audronius Ažubalis), taip pat kreipėsi į Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą su prašymu deleguoti į JPKG po vieną komiteto narį ir jo pavaduotoją. Sprendimo rengėjai - Rasa Budbergytė ir Audronius Ažubalis.

Seimo atstovais į JPKG jų kadencijos Seime laikotarpiu paskirti Komiteto pirmininko pavaduotojas Rimas Andrikis, jį pavaduoja – Komiteto narys Audronius Ažubalis (Seimo valdybos 2017 m. spalio 6 d. sprendimas Nr. SV-S-413).

Siekiant užtikrinti tinkamą Seimo dalyvavimą Europolo veiklos parlamentinės kontrolės procese, Komitetas 2017 m. rugsėjo 13 d. posėdyje *inter alia* nusprendė prašyti Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto susipažinti pateiktu JPKG įstatų projektu ir pagal kompetenciją pateikti savo išvagas. Gavus Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę dėl JPKG įstatų projekto, kuria Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė JPKG įstatų projektui, tačiau pasiūlė, esant galimybei, spręsti JPKG posėdžių, vykstančių ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės parlamente, vertimo klausimą, JPKG įstatų projekto svarstymą Komitete planuota tęsti 2017 m. spalio 6 d. posėdyje ir priimti dėl jo sprendimą (sprendimo projekto rengėjai – Gediminas Kirkilas, Rimas Andrikis), tačiau planuotas Komiteto posėdis atšauktas.

2017 m. spalio 9-10 d. įvykus JPKG steigiamajam posėdžiui, kuriame dalyvavo Komiteto pirmininko pavaduotojas Rimas Andrikis, gautas šiam posėdžiui bendrai pirmininkavusių Estijos delegacijos JPKG vadovo Raivo Aeg (Raivo Aeg) ir Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininko Klodo Moraes (Claude Moraes) laiškas nacionaliniams parlamentams su išvadomis dėl JPKG susitikimo rezultatų ir kompromisiniu JPKG darbo tvarkos taisyklių projektu. JPKG darbo tvarkos taisyklės tikėtasi patvirtinti spalio mėn. JPKG susitikime, tačiau valstybių narių parlamentams pateikus esminių pastabų ir įvykus plataus masto diskusijoms dėl jų, JPKG darbo tvarkos taisyklių priėmimo klausimas nukeltas į 2018 m. kovo 17-18 d. vyksiantį JPKG posėdį.

Su kompromisiniu JPKG darbo tvarkos taisyklių projektu susipažinta 2018 m. sausio 17 d. Komiteto posėdyje. Komitetas, atsižvelgdamas į Seimo valdybos 2017 m. spalio 6 d. sprendimą Nr. SV-S-413 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo atstovų skyrimo į Europolo Jungtinę parlamentinės kontrolės grupę“, nusprendė prašyti Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto bei Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto susipažinti su kompromisiniu JPKG darbo tvarkos taisyklių projektu ir pateikti dėl jo nuomonę, pagal poreikį įvertinant kitų nacionalinių parlamentų paskelbtas nuomones, pastabas ir (ar) pasiūlymus dėl kompromisinio JPKG darbo tvarkos taisyklių projekto, jeigu tokių bus.

2. Dėl Europos policijos biuro (Europolo) ir ES teismo bendradarbiavimo padalinio (Eurojusto) 2016 m. veiklos ataskaitų

2009 m. kovo 27 d. Komitetui nusprendus Europolo ir Eurojusto veiklos parlamentinę priežiūrą vykdyti reguliariai - išklausančias metines veiklos ataskaitas, Europos policijos biuro (Europolo) ir ES teismo bendradarbiavimo padalinio (Eurojusto) 2016 m. veiklos ataskaitos pristatytos 2017 m. spalio 18 d. bendrame Komiteto, Seimo Teisės ir teisėtvarkos bei Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdyje. Komitetų nariai aptarė nusikaltimų elektroninėje erdvėje, finansinių nusikaltimų, narkotikų, terorizmo, nelegalios migracijos, prekybos žmonėmis, nepilnamečių įtraukimo į nusikalstamą

veiką, kitų sunkių organizuotų tarptautinio pobūdžio nusikaltimų problematiką, pasikeitė nuomonėmis apie galimas organizuoto nusikalstamumo vystymosi tendencijas, akcentavo turimus ES agentūrų įrankius ir gebėjimus. Posėdžio metu buvo diskutuota apie augančią Europolo operacijų ir Eurojusto darbo su bylomis statistiką, aptarti šių ES agentūrų veiklos prioritetai ir svarbiausi iššūkiai, su kuriais susiduriama kasdieninėje veikloje, taip pat plačiau domėtasi apie tolimesnę Europolo ir Eurojusto pareigūnų bendradarbiavimą su Jungtinės Karalystės pareigūnais po šios šalies išstojimo iš ES.

Ataskaitas pristatė ir į Komiteto narių klausimus atsakė Lietuvos kriminalinės policijos biuro viršininko pavaduotojas Andžėjus Roginskis ir Lietuvos nacionalinė narė Eurojuste Laima Čekelienė. Išklauius informaciją apie Europolo ir Eurojusto 2016 m. veiklos rezultatus, nuspręsta diskutijas apie Lietuvos ir ES saugumui kylančias grėsmes bei organizuotą nusikalstamumą ateityje pratęsti.

3. Dėl Europos gynybos ateities ir dėl Lietuvos Respublikos pozicijos dėl prisijungimo prie nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO) iniciatyvos, steigiamos remiantis Europos Sąjungos bendrąja saugumo ir gynybos politika

Siekdamas Lietuvos nacionalinių interesų ES užtikrinimo, Komitetas ataskaitiniu laikotarpiu svarstė Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymus dėl glaudesnio bendradarbiavimo gynybos srityje.

2017 m. rugsėjo 20 d. Komiteto posėdyje, organizuotame kartu su Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos bei Seimo Užsienio reikalų komitetais, jame dalyvaujant Krašto apsaugos ministrui Raimundui Karobliui, Europos Parlamento nariui Petriui Auštrevičiui bei Užsienio reikalų, Ūkio ir Finansų ministerijų atstovams, aptartos ES saugumo ir gynybos politikos aktualijos, vykstančios diskusijos apie šios politikos ateitį bei jos stiprinimo iniciatyvas bei svarstyta Lietuvos poziciją dėl prisijungimo prie Nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO) iniciatyvos.

Komiteto pirmininkas Gediminas Kirkilas atkreipė susirinkusiųjų dėmesį į Europos Komisijos pirmininko Žano-Klodo Junkerio (Jeanas Claude Juncker) 2017 m. pranešime išsakytą mintį, kad iki 2025 m. mums reikia visapusiškos Europos gynybos sąjungos ir pabrėžė, kad toks yra nūdienos kontekstas. Komitetų nariai ir Vyriausybės atstovai pasikeitė nuomonėmis apie galimus Europos gynybos politikos vystymosi scenarijus, ES ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos vaidmenį Europos gynyboje, jau vykdomas ir naujai kuriamas iniciatyvas ir projektus. Komitetai bendru sutarimu pritarė Lietuvos Respublikos dalyvavimui ES nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO) iniciatyvoje su redakciniu pasiūlymu dėl išskirtinio NATO vaidmens.

4. Dėl sisteminės ES vartotojų teisių apsaugos

Komitetas ataskaitiniu laikotarpiu įsitraukė į sisteminės vartotojų teisių apsaugos ES lygiu klausimo svarstymą.

2017 m. lapkričio 22 d. posėdyje išklausiata kompetentingų institucijų atstovų, atsakingų už vartotojų teisių apsaugą Lietuvoje, informacija apie valstybės politikos vartotojų apsaugos srityje formavimą ir įgyvendinimą, vartotojų teisių ir interesų apsaugos probleminius aspektus, atsakingų institucijų planuojamus veiksmus bei kryptis ateities darbui. Komiteto nariai laikėsi nuomonės, kad svarbu pakylėti ES sistemą į didesnės atsakomybės lygį, pokyčiai ES lygmeniu vartotojų teisių apsaugoje būtini, nes dabar nacionaliniu lygmeniu pačios šalys negali nubausti didelių kompanijų už pažeidimus. Puikus to pavyzdys žemės ūkio ministro Broniaus Markausko pristatyta problema dėl maisto produktų kokybės neatitikimo skirtingose ES šalyse. Įvertinus sisteminės vartotojų teisių apsaugos ES lygiu klausimo svarbą, prie svarstymo Komitetas nutarė grįžti Seimo IV (pavasario) sesijos metu.

5. Projekto Rial Baltica plėtros įgyvendinimo klausimai

Komitetas, vykdydamas projekto Rail Baltica parlamentinę kontrolę, svarstė projekto Rail Baltica plėtros įgyvendinimo klausimus. 2016 m. gruodžio 21 d. Komiteto sprendimu buvo suformuota nauja darbo grupė, kuri vykdo projekto Rail Baltica įgyvendinimo parlamentinę kontrolę antra Seimo

kadencija iš eilės. Darbo grupė apsvarstė Baltijos valstybių ministrų pirmininkų 2017 m. sausio 30–31 d. Taline pasirašytą tarpvyriausybinių susitarimą, kuriam pritarė su siūlymu projekto iniciatoriams teikti Seimui projekto įstatymo ratifikavimo projektą. Tarptautinio susitarimo tikslas – užtikrinti, kad europinės vėžės geležinkelių transporto infrastruktūra būtų užbaigta iki 2025 metų Lietuvos, Latvijos ir Estijos teritorijose, tam numatyti ES finansinę paramą ir nacionalinį bendrąjį finansavimą. 2017 m. rugsėjo 27 d. Komitetas pritarė įstatymo dėl Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybių susitarimo dėl geležinkelių jungties Rail Baltica plėtros ratifikavimo projektui (Nr. XIIP-1002).

6. Baltijos valstybių prisijungimas prie kontinentinės Europos tinklų

2017 m. lapkričio 3 d. Komitetas, vykdydamas parlamentinę kontrolę ir pabrėždamas išskirtinę Baltijos valstybių prisijungimo prie kontinentinės Europos tinklų (Toliau – KET) reikšmę energetikos sistemų patikimam darbui, saugiam elektros perdavimui bei užtikrintam elektros prieinamumui iš Vakarų Europos sistemų, patvirtino sprendimą „Dėl derybų dėl Rusijos, Baltarusijos ir ES susitarimo dėl Baltijos valstybių elektros energijos sistemos veikimo eigos“. Komitetas pritarė, kad pažangai pasiekti, prisijungimo prie KET per Lenkiją būdui nustatyti bei projekto ES finansavimui užtikrinti, per 2018 metų pirmąjį ketvirtį būtina atlikti dinaminę studiją ir vėliausiai iki kitų metų vidurio pasiekti galutinius politinius sutarimus. Komiteto manymu, rengiantis desinchronizacijai nuo IPS/UPS ir sinchronizacijai su KET, turi būti įvertintos Baltijos šalių galimybės dirbti izoliuotai ir tuo tikslu 2019 m. atliktas izoliuoto darbo bandymas. Dėl sprendimo įgyvendinimo komitetas nusprendė kreiptis į Energetikos ir Užsienio reikalų ministerijas.

7. Europos planas Ukrainai

Komitetas aktyviai pasisakė apie Ukrainos ateitį ir pritarė Komiteto narių parengtam Europos planui Ukrainai bei aktyviai siekia jo įgyvendinimo. Europos planas Ukrainai – tai ilgalaikis strateginis investicijų paramos planas Ukrainai, kuris padėtų žengti šaliai reformų keliu, tvarus augimas priartintų Ukrainą prie narystės ES. Komiteto pirmininkas G. Kirkilas ir Komiteto pirmininko pavaduotojas A. Kubilius aktyviai prisidėjo prie vykdomo Europos Plano Ukrainai pristatymo sostinėse (Paryžiuje, Berlyne, Briuselyje, Vašingtone, Londone, Varšuvoje, Kopenhagoje). Pagal Europos plano Ukrainai iniciatyvą per ateinančius penkerius metus kiekvienais metais į realią Ukrainos ekonomiką reikėtų įlieti po 5 mlrd. eurų investicijų, kurios galėtų 6-8 proc. pakelti šalies metinį ekonominį augimą 5-10 metų laikotarpyje.

8. Pirmininkaujančių Europos Sąjungai valstybių pirmininkavimo programų bei rezultatų pristatymai

2018 m. sausio 1 d. Bulgarijos Respublika, pakeitusi Estijos Respubliką, pradėjo pusmečio pirmininkavimą ES Tarybai. 2017 m. sausio 17 d. Komiteto posėdyje Bulgarijos pirmininkavimo prioritetus J. E. Bulgarijos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvai Emil Savov Yalnazov pristatė Bulgarijos prioritetus ES Tarybai. Bulgarijos pirmininkavimo prioritetai yra pagrįsti 4 ramsčiais: 1) Europos ir jaunų žmonių ateitis – bus siekiama ekonomikos augimo ir socialinės sanglaudos; 2) Vakarų Balkanų europinė perspektyva – bus siekiama regioninio bendradarbiavimo transporto, infrastruktūros, energetikos srityse ir skaitmeninės darbotvarkės stiprinimo; 3) saugumas ir stabilumas stiprioje ir vieningoje Europoje – bus tęsiamas darbas terorizmo prevencijos ir migracijos klausimais; 4) skaitmeninė ekonomika ir įgūdžiai, reikalingi ateičiai – daugiausia dėmesio bus skiriama 4 laisvėms, tarp jų laisvam darbuotojų judėjimui, siekiant sklandaus bendrosios rinkos veikimo.

Tame pačiame Komiteto posėdyje Estijos pirmininkavimo rezultatus ES Tarybai pristatė J. E. Estijos Respublikos nepaprastoji ir įgaliotoji ambasadorė Lietuvai Jana Vanaveski. Estija pirmininkavimo ES Tarybai metu buvo iškėlus 4 prioritetus: 1) atvira ir inovacijomis paremta Europos ekonomika, 2) saugi ir apsaugota Europa, 3) skaitmeninė Europa ir laisvas duomenų judėjimas, 4)

įtrauki ir tvari Europa. Ambasadorė išskyrė keletą aspektų, kurie, anot jos, buvo svarbiausi Estijos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu: 1) ES Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimas, pareikalavęs daug darbo ir bendradarbiavimo su partneriais siekiant geriausio rezultato; 2) migracijos dokumentų rinkinys – migracijos krizė virto ne tik migracijos krizės valdymo problema, o migrantų skaičius sumažėjo visos Europos pastangomis; 3) skaitmeninės darbotvarkės dokumentų rinkinys – paskutiniaisiais Estijos pirmininkavimo ES Tarybai mėnesiais ES įvyko proveržis ir buvo priimti svarbiausi sprendimai, susiję su keitimusi duomenimis; 4) geografinio blokavimo sustabdymas – svarbus mažoms ES valstybėms narėms, pvz., siekiant panaikinti elektroninės prekybos kliūtis.

9. Pasiūlymas dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo

2017 m. lapkričio 8 d. Komitetas svarstė EK pasiūlymą dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo.

Komiteto nariai palankiai įvertino EK pastangas stiprinti europinį politinių debatų aspektą ir siekį užtikrinti, kad riboti ES biudžeto ištekliai būtų paskirstyti ir naudojami tinkamai.

Tačiau Komiteto posėdyje atkreiptas dėmesys į tai, kad dalis EK pateiktų siūlymų gali būti žalingi mažoms Europos politinėms partijoms ar Europos politiniams fondams, todėl gali būti vertinami, kaip nedemokratiški.

Komitetas, nuosekliai laikydamasis savo pozicijos, pasisakė už priemones, kurios užtikrintų Europos partijų nuosavų išteklių šaltinių skaidrumą. Komitetas išreiškė susirūpinimą, kad ES biudžeto ištekliai gali būti naudojami kampanijoms, nukreiptoms prieš ES ir vertybes, kuriomis ši Sąjunga pagrįsta.

10. Dėl Europos Komisijos veiksmų teisinės valstybės principams apsaugoti Lenkijoje

2018 m. sausio 17 d. Komitetas svarstė klausimą „Dėl Europos Komisijos veiksmų teisinės valstybės principams apsaugoti Lenkijoje“.

Posėdyje dalyvavusi Lenkijos Respublikos nepaprastoji ir įgaliotoji ambasadorė Lietuvos Respublikoje J. E. Urszula Doroszevska savo pasisakymo metu pabrėžė ištikimybę teisės viršenybės principams ir akcentavo, kad Lenkija kaip tik norėtų juos sustiprinti, o ne pažeisti. Taip pat ambasadorė pažymėjo, kad artimiausiu metu bus pristatyta aktualizuota Lenkijos pozicija šiuo klausimu. P. U. Doroszevska išreiškė viltį, kad Lietuva palaikys šią poziciją.

Posėdyje dalyvavęs EK atstovybės Lietuvoje vadovas Arnoldas Pranckevičius pažymėjo, kad EK nenori imtis sankcijų prieš valstybę narę ir yra atvira dialogui su Lenkija. Taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad net 92% Lenkijos piliečių palaiko narystę ES, todėl tikisi, kad sprendimą rasti bus įmanoma.

Išklausęs šalių pozicijas, Komitetas diskutavo apie beprecedentę situaciją, susidariusią Europoje. Diskusijos metu komiteto nariai pasisakė jog , kiekviena ES šalis turi suverenią teisę tobulinti savo teisinę sistemą, laikydamasi teisės viršenybės ir demokratijos principų. Komiteto nariai tikisi, kad EK ir Lenkiją išnaudos visas dialogo galimybes ieškant sprendimų. Buvo nutarta ateityje grįžti prie šio svarbaus klausimo svarstymo.

11. Dėl ES pozicijos dėl Jeruzalės statuso ir veiksmų stabilumui regione užtikrinti

2018 m. sausio 17 d. Europos reikalų komitetas svarstė klausimą dėl ES pozicijos dėl Jeruzalės statuso ir veiksmų stabilumui regione užtikrinti. Komiteto nariai, dalyvaujant Užsienio reikalų ministerijos ir Lietuvos Respublikos Prezidentūros atstovams aptarė JAV prezidento pareiškimą dėl Jeruzalės pripažinimo Izraelio sostine, JAV planus perkelti JAV ambasadą iš Tel Avivo į Jeruzalę, procesus Jungtinėse Tautose, ES ir Lietuvos poziciją.

12. ES investicijų panaudojimas Lietuvoje

Vykdydamas parlamentinę kontrolę, Komitetas nagrinėjo ES investicijų panaudojimo efektyvumo klausimą ir ataskaitiniu laikotarpiu surengė tris posėdžius šia tema.

2017 m. rugsėjo 27 ir spalio 13 dienomis Komitete vyko diskusija apie tai, kiek atskiri ūkio sektoriai ir viešosios politikos sritys yra priklausomi nuo ES fondų investicijų. Lietuvos banko atstovai pristatė komitetui analizę apie 2007–2013 m. ES paramos poveikį Lietuvos ekonomikai ir viešiesiems finansams, o Finansų ministerijos pristatytoje sektorinės priklausomybės nuo ES fondų investicijų analizėje konstatuota, kad didžiausia priklausomybė nuo ES finansavimo yra aplinkosaugos, energetikos, IT plėtros, valstybės paramos verslui ir MTEPI srityse. Europos reikalų komitetas buvo paprašęs Finansų ministerijos pristatyti ir ministerijos užsakymu atliktą 2014–2020 m. ES fondų investicijų poveikio Lietuvos ūkiui ir plėtros prioritetų 2021–2027 m. vertinimą. Atsižvelgiant į šį komiteto prašymą, vertinimą atlikusi VŠĮ Europos socialiniai, teisiniai ir ekonominiai projektai (ESTEP) komitetui pristatė pagrindinius šio vertinimo rezultatus ir rekomendacijas. Šio vertinimo rezultatais ir jame pateiktomis rekomendacijomis bus remiamasi formuojant argumentuotą Lietuvos derybinę poziciją dėl ES Sanglaudos politikos po 2020 m.

Komitetui taip pat buvo pristatyta 2014–2020 m. Veiksmų programos įgyvendinimo pažanga. Diskusijoje Komiteto nariai atkreipė dėmesį į tai, jog nors ilgalaikis ES investicijų poveikis šalies ekonomikai yra teigiamas, tačiau būtina įvertinti ir gana reikšmingą ryšį tarp ekonominio aktyvumo ir ES investicijų srauto. Komitetas nusprendė atkreipti Vyriausybės dėmesį į tai, jog būtina aiški valstybės strategija, numatanti, kokiose srityse reikalinga paskatinti finansavimo plėtrą, ir pasiūlė, rengiantis 2021–2027 m. programavimo laikotarpiui vengti pernelyg didelio investavimo strategijų išskaidymo ir su tuo susijusios šakinių prioritetų gausos, panaudojant ES fondų lėšas siekti subalansuoti infrastruktūros plėtrą, vertinant būsimus jos išlaikymo kaštus, skirti dėmesį finansinėms užimtumo didinimo ir skurdo mažinimo priemonėms (tokioms, kaip garantinio tipo fondai, iš dalies mokamų užimtumo paslaugų tiekimas ir pan.). Komitetas akcentavo, jog reikalinga labiausiai nuo ES fondų investicijų priklausomų viešosios politikos sričių „išėjimo strategija“, kuri leistų mažinti tokių sričių priklausomybę ir tuo pat metu didinti jų savarankiškumą, taip pat įvertinant poveikį ir ekonominėms (privataus sektoriaus) veikloms. Tačiau tokia strategija neturėtų kurti ekonominių (privataus sektoriaus) veiklų priklausomybės nuo kitų viešųjų išteklių. Komitetas pakvietė Finansų ministeriją, Lietuvos banką, šakines ministerijas bei kitas suinteresuotas šalis bendradarbiauti rengiant tokią „išėjimo strategiją“ ir bent kartą per metus pristatyti komitetui šio proceso pažangą.

Komitetas taip pat nusprendė 2018 m. pavasarį surengti klausymus apie 2014–2020 m. ES fondų investicijų Veiksmų programos įgyvendinimo būklę tarpinių institucijų kuruojamose srityse ir paprašė Finansų ministerijos pristatyti Komitetui 2014–2020 m. Veiksmų programos tarpinio vertinimo, pradėto š. m. rugsėjo mėn., rezultatus. Klausymai įvyko 2018 m. kovo 7 d. Juose nagrinėtas Veiksmų programos įgyvendinimas Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo bei Vidaus reikalų ministerijų kuruojamose srityse.

2017 m. lapkričio 22 d. atsižvelgiant į Komiteto prašymą, Finansų ministerijas pristatė š. m. rugsėjo 27 d. patvirtintas Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros finansavimo 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų lėšomis ir atnaujintos Verslo finansavimo 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų lėšomis išankstinio vertinimo ataskaitas. Posėdžio metu Komitetui taip pat buvo pristatyta informacija apie verslui skirtas finansines priemones, numatomas jų ateities perspektyvas, rinkoje jau veikiančius Verslumo skatinimo ir Verslo finansavimo fondus ir jų veiklos rezultatus.

13. Europos audito rūmų ataskaita

Europos audito rūmų atskaitos svarstymas – vienas iš Europos reikalų komiteto parlamentinės kontrolės sričių. 2017 m. spalio 25 d. bendrame Seimo Europos reikalų ir Audito komitetų posėdyje Europos Audito Rūmų (toliau - EAR) narys R. Šadžius pristatė EAR metinę ataskaitą apie 2016 m. finansinių metų ES biudžeto vykdymą. EAR pirmą kartą nuo 1994 m. pateikė ne neigiamą, o sąlyginę nuomonę dėl 2016 m. finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų tvarkingumo. Pristatydamas EAR metinę ataskaitą, R. Šadžius atkreipė komitetų dėmesį į kai kurias Audito Rūmų pastabas dėl ES biudžeto ir finansų valdymo ir informavo, kad ateityje EAR planuoja peržiūrėti atliekamo ES biudžeto audito procesą: atkreips dėmesį į vidaus kontrolės lygmenis EK ir valstybių narių administravimo

institucijose, susijusiose su ES išlaidų valdymu tam, kad išryškėtų, kur tebėra trūkumų, ir būtų galima dar labiau pagerinti ES finansų valdymą; daugiau dėmesio skirs veiksmingumui, siekiant užtikrinti, kad ES lėšos būtų panaudojamos naudingai.

EAR narys komitetams pristatė ir 2018 m. EAR veiklos programą, kurios prioritetinės sritys bus klausimai, susiję su maisto sauga, ES Bendrosios žemės ūkio politikos ateitimi, Sanglaudos politikos supaprastinimu, nevyriausybių organizacijų finansavimo skaidrumu, ES biudžeto ateitimi. Po pristatymo vykusioje diskusijoje komitetų nariai domėjosi ES finansų ateities klausimais ir ES biudžeto kuriamos pridėtinės vertės didinimo galimybėmis, efektyvios ES finansų valdysenos stiprinimo priemonėmis, konkrečių Lietuvoje įgyvendinamų ES lėšomis finansuojamų projektų auditu.

14. Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai ir Europos centriniam bankui „Europos ekonomikos ir finansų ministras“ (Nr. COM (2017) 823)

2018 m. sausio 26 d. Komitetas svarstė EK komunikatą „Europos ekonomikos ir finansų ministras“, kuriame išdėstomos galimos Europos ekonomikos ir finansų ministro funkcijos ir apibūdinama institucinė sistema, kurioje šis ministras veiktų. Komisijos pasiūlymo tikslas - padidinti ES ir euro zonos ekonominės politikos formavimo nuoseklumą, efektyvumą, skaidrumą ir demokratinę atskaitomybę. Komitetas, išklauses atsakingų institucijų pateiktą informaciją dėl Europos ekonomikos ir finansų ministro pareigybės įsteigimo ir atsižvelgęs į Seimo specializuotų komitetų, nagrinėjusių šį Komisijos pasiūlymą, išvadas, išreiškė nuomonę, kad siekiant stiprinti EPS, prioritetinėmis priemonėmis šiuo metu yra Bankų sąjungos užbaigimas ir Europos stabilumo mechanizmo stiprinimas, o komunikate keliamų tikslų įgyvendinimui gali būti išnaudojama dabartinė ES institucinė sąranga, pirmenybę teikiant turinio, o ne formos sprendimams. Komiteto manymu, šis EK pasiūlymas yra problemiškas instituciniu požiūriu ir gali būti traktuojamas, kaip nepagrįstai išbalansuojantis Tarybos ir EK galias.

15. Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos įgyvendinimas Lietuvoje ir naujos ES skaitmeninio iniciatyvos

Ataskaitiniu laikotarpiu Komitete buvo diskutuotas dabartiniu laikotarpiu ekonomikoje ir įvairiose kitose srityse svarbus skaitmeninio klausimas – „Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos įgyvendinimas Lietuvoje ir naujos ES skaitmeninio iniciatyvos“. Diskusijos metu iškilo klausimas apie skaitmeninės darbotvarkės, bendrosios skaitmeninės rinkos ir kitų skaitmeninio iniciatyvų bei dokumentų įgyvendinimo koordinavimą Lietuvoje. Skaitmeninio problematikos svarstymas bus tęsiamas 2018 m. pavasarį. Susisiekimo ministerija kviečiama pristatyti klausimą „Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos ir kitų ES skaitmeninio dokumentų įgyvendinimo koordinavimas Lietuvoje“. Dėl skaitmeninio koordinavimo bus priimtas Komiteto sprendimas.

IV. EUROPOS SEMESTRO KLAUSIMAI

1. 2017–2020 m. ekonominės raidos scenarijus ir Valstybės kontrolės išvada dėl jo

Tęsiant 2015 m. įtvirtintą praktiką, ataskaitiniu laikotarpiu Komitetui buvo pristatytas patikslintas 2017–2020 m. ekonominės raidos scenarijus ir Valstybės kontrolės išvada dėl jo tvirtinimo. Komitete vykusioje diskusijoje domėtasi pagrindinius Scenarijuje prognozuojamus rodiklius lemiančiomis priežastimis, darbo našumo ir darbo užmokesčio santykio koreliacija, numatomomis šalies ūkio raidos tendencijomis, diskutuota apie struktūrinių reformų įgyvendinimo problematiką.

2. 2017 m. Tarybos rekomendacijų Lietuvai įgyvendinimo veiksmų planas

2017 m. rugsėjo 15 d. ir 22 d. Komiteto posėdžiuose buvo svarstytas „2017 m. Tarybos rekomendacijų Lietuvai įgyvendinimo veiksmų planas“ (toliau –Planas). Planas parengtas siejant Tarybos rekomendacijas su Vyriausybės programos atitinkamomis nuostatomis. Tarybos rekomendacijoms įgyvendinti numatytas 7 grupės priemonių.

Komitetas priėmė sprendimą dėl Plano įgyvendinimo.

3. EK ir euro grupei teikiamas šalies biudžeto projektas ir išvada dėl jo

2017 m. spalio 20 d. Europos reikalų komitetui pristatytas 2018 m. Lietuvos Respublikos biudžeto projektas, kurį Finansų ministerija spalio 17 d. pateikė EK ir euro grupei. Biudžeto projekto teikimas EK ir euro grupei yra vienas svarbiausių Europos semestro – ES ekonominės ir fiskalinės politikos koordinavimo ciklo – etapų, kai įvertinami ir pateikiamos išvados apie visų euro zonos valstybių biudžetų planų atitiktį Stabilumo ir augimo paktui. 2017 m. gruodžio 1 d. Komitetui buvo pristatyta ir EK išvada dėl Lietuvos biudžeto projekto, kurioje Komisija Lietuvos ateinančių metų biudžeto projektą įvertino kaip visiškai atitinkantį fiskalines drausmės taisykles.

4. Metinė augimo apžvalga

2017 m. gruodžio 15 d. EK narys V. P. Andriukaitis pristatė Komitetui Metinę augimo apžvalgą 2018 (toliau - MAA) kartu su dokumentų paketu: 2018 m. įspėjimo mechanizmo ataskaita; 2018 m. rekomendacija dėl euro zonos; EK ir Tarybos Bendros užimtumo ataskaitos projektas; Pasiūlymas dėl užimtumo gairių pakeitimo; Komisijos komunikatas dėl euro zonos biudžeto planų projektų.

2017 m. lapkričio 22 d. paskelbta MAA, pradeda aštuntąjį Europos semestro ciklą, apimančią tris ekonominės politikos koordinavimo sritis: 1) struktūrines reformas, daugiausia dėmesio skiriant ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimui pagal strategiją „Europa 2020“; 2) fiskalinę politiką, kad būtų užtikrintas viešųjų finansų tvarumas pagal Stabilumo ir augimo paktą; 3) perviršinio makroekonominio disbalanso prevenciją. MAA konstatuojama, kad spartėjantis ekonomikos augimas viršija lūkesčius, nedarbas sumažėjo, atsigauna investicijos, gerėja viešųjų finansų būklė. Tuo pačiu pabrėžiamas poreikis valstybėms narėms tęsti struktūrines reformas bei baigti darbus, susijusius su Ekonominės ir monetarinės sąjungos geresniu veikimu. Pažymėta, kad paskelbus Europos socialinių teisių ramstį, padėtas pamatas bendro požiūrio į socialinių teisių apsaugą ir plėtrą visoje ES konsolidacijai, kuri turėtų būti įgyvendinama visų valstybių narių vykdomomis priemonėmis. Remdamasi ankstesnėmis gairėmis ir atsižvelgdama į valstybių narių ekonomines situacijas, EK išskyrė kitų metų ES ekonominius ir socialinius prioritetus: 1. Didinti investicijas. 2. Tęsti struktūrines reformas. 3. Vykdyti atsakingą fiskalinę politiką.

Komiteto posėdžio metu diskutuotos Komisijos nurodytos probleminės sritys. Komitetas nusprendė perduoti MAA ir kitus dokumentus svarstyti atitinkamiems Seimo specializuotiems komitetams ir pateikti išvadas iki 2018 m. vasario 28 d. Lietuvos pozicijai pritarta.

V. DALYVAVIMAS TEISĖKŪROS PROCESU

1. Dėl Seimo nutarimo „Dėl Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIII-1088

2017 m. rugsėjo 13 d. posėdyje Komitetas svarstė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIIIIP-1088 ir priėmė išvadą Nr. 100-P-92.

Rengiant Seimo III (rudens) sesijos darbų programos projektą, Komitetas, vadovaudamasis Seimo statuto 61 straipsnio 5 punktu, atsižvelgdamas į Vyriausybės kanceliarijos pateiktą informaciją, kartu atkreipdamas dėmesį, kad būtina priimti atitinkamus įstatymų projektus, siekiant nutraukti prieš Lietuvos Respubliką pradėtas teisės pažeidimo procedūras ir išvengti galimų naujų procedūrų laiku neperkėlus ES teisės aktų nuostatų į nacionalinę teisę 2017 m. rugsėjo 5 d. raštu Nr. V-2017-8011, pasiūlė Seimo posėdžių sekretoriatui į Seimo III (rudens) sesijos darbų programą įtraukti 30 įstatymų projektų: 5 įstatymų projektus, susijusius su pradėtomis ES teisės pažeidimo procedūromis, 2 įstatymų projektus, susijusius su Europos Komisijos (toliau – EK) paklausimais dėl atitikties ES teisei, 13 įstatymų projektų, susijusių su visišku direktyvų perkėlimu ir įgyvendinimu, 2 įstatymų projektus, susijusius su ES Teisingumo Teismo sprendimų dėl ES teisės aiškinimo įgyvendinimu, 6 įstatymų projektus, susijusius su reglamentų, sprendimų ir kitų ES teisės aktų (išskyrus direktyvas), įgyvendinimu, 2 įstatymų projektus, susijusius su ES teisės aktų perkėlimo ir įgyvendinimo tobulinimu. Visi Komiteto teikti pasiūlymai buvo įtraukti į Seimo nutarimo „Dėl Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projektą Nr. XIIIIP-1088, todėl Komitetas Seimo III (rudens) sesijos darbų programos projektui pritarė be pastabų ir pasiūlymų. Išvados rengėjai - Rasa Budbergytė, Linas Balsys.

2. Įstatymų projektų, perkeliančių Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas, įgyvendinimo stebėseną

Komitetas 2017 m. spalio 11 d. posėdyje svarstė įstatymų projektų, perkeliančių ES teisės aktų nuostatas, įgyvendinimo stebėsenos rezultatus ir priėmė sprendimą Nr. 100-S-17.

Komitetas nusprendė atkreipti ypatingą Seimo vadovybės ir (arba) kompetentingų Seimo komitetų pirmininkų dėmesį į šiuos Seime registruotus įstatymų projektus, susijusius su pradėtomis ES teisės pažeidimo procedūromis, susijusius su EK paklausimais dėl atitikties ES teisei, susijusių visišku direktyvų perkėlimu ir įgyvendinimu, susijusių su ES Teisingumo Teismo sprendimų dėl ES teisės aiškinimo įgyvendinimo, siekiant, kad minėti įstatymų projektai būtų Seime priimti per įmanomai trumpiausią laiką. Atsižvelgdamas į tai, kad iš 2017 m. spalio mėn. Seime suplanuotų svarstyti sprendimo priede nurodytų įstatymų projektų, susijusių su visišku direktyvų perkėlimu ir įgyvendinimu, su ES Teisingumo Teismo sprendimų dėl ES teisės aiškinimo įgyvendinimu, su reglamentų, sprendimų ir kitų ES teisės aktų (išskyrus direktyvas), įgyvendinimu ar susijusius su ES teisės aktų perkėlimo ir įgyvendinimo tobulinimu, didžioji dalis įstatymų projektų Seimui vis dar nėra pateikti, Komitetas *inter alia* nusprendė kreiptis į Vyriausybę su prašymu imtis neatidėliotinių priemonių, kad suplanuoti ir nepateikti nurodyti įstatymų projektai Seimui būtų pateikti kaip įmanoma greičiau ir pakartotinai raginti su ES teisės perkėlimu ir (arba) įgyvendinimu susijusius įstatymų projektus Seimui teikti svarstyti laikantis teisės aktuose suplanuotų terminų, taip pat reguliariai informuoti Komitetą apie ES teisės aktus perkeliančių ir (arba) įgyvendinančių įstatymų projektų, pagal ES teisės perkėlimo ir įgyvendinimo planų terminus patenkančių į 2017 m. Seimo III (rudens) sesijos darbų programą, teikimo Seimui rezultatus ir problematiką. Komitetas taip pat kreipėsi į Seimo posėdžių sekretoriatą su prašymu tęsti gerąją praktiką, kai ES teisės aktų nuostatas perkeliančių ir (arba) įgyvendinančių įstatymų projektų, registruotų Seime, pateikimas įtraukiamas į artimiausio Seimo posėdžio darbotvarkę ir paragino Seimo komitetus pagal kompetenciją prireikus imtis veiksmų įtraukiant sprendimo priede nurodytus įstatymų projektus į posėdžių darbotvarkes ir pagal galimybes svarstyti šiuos įstatymų projektus prioriteto tvarka.

Komitetas 2018 m. kovo 9 d. posėdyje tęsė įstatymų projektų, perkeliančių ES teisės aktų nuostatas, įgyvendinimo stebėsenos rezultatų svarstymą ir priėmė sprendimą Nr. 100-S-1. Komitetas atkreipė ypatingą Ministro Pirmininko dėmesį į sprendimo priede nurodytus ir į Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programą, remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktais siūlymais, įtrauktus, tačiau iki šiol Lietuvos Respublikos Seimui nepateiktus 7 įstatymų projektus, kreipėsi į Seimo komitetų pirmininkus su prašymu atkreipti dėmesį į sprendime nurodytus ir į Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programą įtrauktus 10 įstatymų projektų ir paprašė prireikus imtis veiksmų įtraukiant šiuos įstatymų projektus į komitetų posėdžių darbotvarkes bei pagal galimybes svarstant šiuos įstatymų projektus prioriteto tvarka, taip pat kreipėsi į Seimo Pirmininką su

prašymu užtikrinti gerąją praktiką, kai ES teisės aktų nuostatas perkeliančių ir (arba) įgyvendinančių įstatymų projektų, registruotų Lietuvos Respublikos Seime, pateikimas įtraukiamas į artimiausio Seimo posėdžio darbotvarkę bei paragino Seimo komitetus prireikus imtis parlamentinės kontrolės priemonių raginant kompetentingas valstybės institucijas ir įstaigas įstatymų projektus, susijusius su ES teisės perkėlimu ir (arba) įgyvendinimu ir pagal ES teisės perkėlimo ir įgyvendinimo plano terminus patenkančius į Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesiją, rengti laikantis suplanuotų terminų.

3. Europos Komisijos 2017 m. darbo programos svarstymas

2017 m. spalio 27 d. EK narys V. P. Andriukaitis bendrame Seimo Europos reikalų komiteto ir Seimo Užsienio reikalų komiteto posėdyje pristatė EK 2018 m. darbo programą (toliau – Darbo programą), kuri buvo perduota svarstyti Seimo komitetams. Darbo programos svarstymas Seime, bei Seimo prioritetų šios programos pagrindu nustatymas, užtikrina Seimo komitetams galimybę metų eigoje išsakyti savo nuomonę svarbiausiais ES darbotvarkės klausimais.

2017 m. gruodžio 20 d. Seimo Europos reikalų ir Seimo Užsienio reikalų komitetų bendrame posėdyje buvo apsvarstyta Darbo programa ir išskirti Lietuvos Respublikos Seimo prioritetai dėl šioje programoje pateiktų pasiūlymų.

Įvertinus tai, kad iki 2019 m. vyksiančių EP rinkimų lieka vis mažiau laiko, todėl svarbūs sprendimai turi būti priimami neuždelsiant bei atkreipus dėmesį į tai, kad 2018 m. Komisijos Darbo programoje planuojamos kelios iniciatyvos, orientuotos į tolimesnę Europos ateitį Seimo Europos reikalų komitetas ir Seimo Užsienio reikalų komitetas pažymėjo, kad diskusijos tiek apie artimesnę, tiek apie tolimesnę ES ateitį yra labai svarbios.

Komitetai, atsižvelgę į Seimo komitetų nuomones, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuomonę išskyrė 13 *labai aktualių* ir 15 *aktualių* Komisijos Darbo programoje numatytų iniciatyvų, kurioms išpareigojo skirti ypatingą dėmesį.

4. 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1227

2017 m. lapkričio 8 d. Komitetas apsvarstė 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą (Nr. XIIIIP-1227) ir nusprendė siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti šiam projektui, kiek tai susiję su projektų, finansuojamų ES lėšomis, bendrafinansavimu. Komitetas taip pat nutarė atkreipti pagrindinio komiteto dėmesį į tai, jog Vyriausybei būtina atidžiai stebėti ne tik ES ir bendrojo finansavimo lėšų įsisavinimo tempus, bet ir vertinti ES lėšų panaudojimo efektyvumą. Komiteto nuomone, svarbu užtikrinti, kad būtų sumažintas šių lėšų įsisavinimo atsilikimas tam tikruose sektoriuose, išanalizuotos tokio atsilikimo priežastys, ir mažėtų nepanaudotų biudžeto asignavimų perkėlimo į ateinančius metus tendencijos. Be to, Komitetas nusprendė siūlyti pagrindiniam komitetui atsižvelgti į Užsienio reikalų ministerijos Komitetui pateiktą papildomų asignavimų poreikį.

5. 2016 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai

Ataskaitiniu laikotarpiu Komitetas svarstė Seimo nutarimų „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ (Nr. XIIIIP-1173) ir „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų nacionalinio ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ (Nr. XIIIIP-1174) projektus. Komitetas nutarė siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui pritarti iniciatorių pateiktiems Seimo nutarimų projektams.

6. Dėl Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo „Dėl pritarimo Irmanto Jarukaičio kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjus“ projekto Nr. XIIP-1536

Vadovaujantis Seimo statuto 180²⁰ straipsniu, Seimas svarsto pareigūnų, kuriuos į pareigas ES institucijose teikia Lietuvos Respublika ir kuriems teikti reikia Seimo pritarimo, kandidatūras. Komitetas paskirtas pagrindiniu komitetu dėl projekto Nr. XIIP-1536, papildomų komitetų nepaskirta.

Komitetas 2018 m. sausio 12 d. posėdyje svarstė Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo „Dėl pritarimo Irmanto Jarukaičio kandidatūros siūlymui į ES Teisingumo Teismo teisėjus“ projektą Nr. XIIP-1536 ir priėmė išvadą Nr. 100-P-1, kuria nusprendė pritarti Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadai ir pasiūlė pakeisti Seimo protokolinio nutarimo projekto 1 punktą ir jį išdėstyti taip: „Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis ES sutarties 19 straipsniu ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto 180²⁰ straipsniu straipsnio 1 dalies 2 punktu, pritaria Irmanto Jarukaičio kandidatūros siūlymui į ES Teisingumo Teismo teisėjus.“

V. TARPPARLAMENTINIS BENDRADARBIAVIMAS, SVARBIAUSI KOMITETO VIZITAI

1. COSAC posėdžiai

Ataskaitiniu laikotarpiu vyko du COSAC posėdžiai:

- 2017 m. antrąjį pusmetį ES Tarybai pirmininkaujančios Estijos Respublikos surengtas COSAC plenarinis posėdis. 2017 m. lapkričio 26-28 d. vykusiam posėdyje dalyvavo Europos reikalų komiteto delegacija, vadovaujama komiteto pirmininko G. Kirkilo. Šiame posėdyje svarstyti ES ateities ir artimesnės piliečiams Sąjungos klausimai, diskutuota Europos saugumo sąjungos, migracijos, skaitmeninės rinkos temomis, pristatyti Estijos pirmininkavimo rezultatai. COSAC priėmė konferencijos baigiamuosius dokumentus – išvadas ir Pasiūlymą, kuriame, be kita ko, pripažįstama Rytų Partnerystės svarba ir tolesnio dialogo su Rytų Partnerystės šalimis būtinybė. Lietuvos delegacijos pastangomis Pasiūlyme buvo įtvirtinta nuostata, kad Rusija privalo pilnai įgyvendinti Minsko susitarimus ir laikytis tarptautinės teisės.

- 2018 m. pirmąjį pusmetį ES Tarybai pirmininkaujančios Bulgarijos Respublikos surengtas COSAC pirmininkų susitikimas. Š. m. sausio 21-22 d. vykusiam susitikime dalyvavo Komiteto pirmininkas G. Kirkilas. Susitikimo metu daugiausia dėmesio skirta ES vienybės temai, kadangi stiprios ir vieningos Europos išlaikymas yra pagrindinis Bulgarijos pirmininkavimo tikslas. Susitikimo dalyviams buvo pristatyti Bulgarijos pirmininkavimo prioritetai ir akcentuota, kad didžiausias dėmesys šį pusmetį bus skiriamas Vakarų Balkanų regionui, siekiant suteikti regiono valstybėms Europinę perspektyvą. Susitikime dalyvavo Europos Komisijos Pirmininko pirmasis pavaduotojas F. Timermansas, kuris, kalbėdamas apie ES vienybės išlaikymą, akcentavo ES valstybių narių solidarumo svarbą siekiant užtikrinti ES gebėjimą veikti tose srityse, kur ji gali veikti. COSAC pirmininkų susitikime taip pat buvo aptartos galimybės efektyviau išnaudoti ES makroregioninių strategijų potencialą siekiant tvaraus vystymosi, stabilumo ir saugumo, pirmininkai pritarė š. m. birželio 17–19 d. vyksiančio LIX COSAC plenarinio posėdžio programos projektui, diskutavo kitais aktualiais klausimais.

2. Kitos Europos reikalų komiteto komandiruotės

2017 m. spalio 9-10 d. Komiteto pirmininko pavaduotojas Rimas Andrikis dalyvavo EP Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto (LIBE) ir Europos Tarybai pirmininkaujančios Estijos parlamento surengtame steigiamajame Jungtinės parlamentinės kontrolės grupės (JPKG), kuri atliktų Europolo veikos parlamentinę priežiūrą, posėdyje, kuriame EP ir ES nacionalinių parlamentų atstovai aptarė išaugusį Europolo vaidmenį ir svarbą kovojant su sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ir terorizmu, padedant didinti Europos saugumą teikiant pagalbą ES valstybių narių teisėsaugos institucijoms, o taip pat svarstė JPKG įstatų projektą. JPKG darbo tvarkos taisyklės tikėtasi patvirtinti

2017 m. spalio mėn. steigiamajame JPKG susitikime, tačiau valstybių narių parlamentams pateikus esminių pastabų ir įvykus plataus masto diskusijoms dėl jų, JPKG darbo tvarkos taisyklių priėmimo klausimas nukeltas į 2018 m. kovo 18-19 d. vykiantį JPKG posėdį.

2017 m. spalio 11 d. komiteto narys S. Jakeliūnas dalyvavo EP Konstitucinių reikalų komitetas organizuotame tarpparlamentiniame komitetų susitikime, kuriame aptarta „Europos ateitis: Europos Parlamento pasiūlymai ir Europos Komisijos Baltoji knyga“, kuriame dalyvavo šešiolikos valstybių narių atstovai. Tarpparlamentiniame posėdyje aptarti Ekonominės ir pinigų sąjungos gilinimo, ES finansų, ES socialinio matmens, Europos gynybos ateities, globalizacijos suvaldymo klausimai. Posėdyje dalyvavęs komiteto atstovas pasveikino diskusiją dėl ES ateities. Informavo, kad Lietuvos Respublikos Seime vyksta aktyvios diskusijos šiuo klausimu. Pažymėjo, kad po BREXIT būtina neskubant apgalvoti kaip pertvarkyti Euro zoną. Atkreipė dėmesį į tai, kad Lietuvai didelį poveikį daro Euro zonai nepriklausančios šalies bankai. Taip pat išreiškė nuomonę, kad reikia ieškoti būdų socialinei konvergencijai.

2017 m. spalio 30-31 d. Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoja Aušra Maldeikienė dalyvo Tarpparlamentinėje ES stabilumo, ekonomikos koordinavimo ir valdysenos konferencijoje Taline.

Konferencija buvo vienas iš Estijos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinės dimensijos renginių ir vyko Talino kūrybiniame centre Konferencijoje dalyvavo 172 atstovai iš 26 valstybių narių, Europos Parlamento (EP), Europos Komisijos, Norvegijos ir Juodkalnijos. Dvi iš keturių sesijų buvo skirtos diskusijoms apie Europos ateitį, ypač dėl Ekonominės ir pinigų sąjungos (toliau - EPS) ateities bei ES finansų. Kitose sesijose buvo nagrinėjamos ekonomikos skatinimo ir stabilizavimo bei mokesčių surinkimo efektyvinimo priemonės.

2018 m. vasario 19-20 d. Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoja Aušra Maldeikienė dalyvavo Europos parlamentinės savaitės renginiuose (Europos semestro konferencijoje ir tarpparlamentinėje ES ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijoje), kurie vyko EP Briuselyje. Europos semestro konferencijos įžanginėje plenarinėje sesijoje buvo aptarti 2018 m. Europos semestro ciklo politikos prioritetai. Vienu metu vykusių EP trijų komitetų surengtuose tarpparlamentiniuose komitetų posėdžiuose buvo aptariama, kokia po 2020 m. bus DFP: kaip bus sprendžiami kylantys iššūkiai, kokie bus nauji prioritetai ir kaip jie bus finansuojami, taip pat ES nuosavų išteklių sistemos reforma (EP Biudžeto komitetas (toliau – BUDG), ES mokesčių politikos ateitis: skaitmeninės ekonomikos apmokestinimas, „Panama papers“ ir „Paradise papers“ atvejų tyrimų tęsinys, ir EP Tyrimo komiteto įtarimams dėl Sąjungos teisės pažeidimų ir netinkamo administravimo taikant Sąjungos teisę atvejų, susijusių su pinigų plovimu, mokesčių vengimu ir slėpimu, nagrinėti (PANA komiteto) veikla bei Bankų sąjunga: pusiausvyros tarp rizikos pasidalijimo ir mažinimo valdymas (EP Ekonomikos ir pinigų reikalų komitetas (toliau – ECON), skaitmeninimas ir darbo ateitis bei nelygybė valstybėse narėse (EP Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas (toliau – EMPL). Tarpparlamentinėje ES ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijoje buvo aptariamas atsparumo ir stabilumo Ekonominės ir pinigų sąjungoje stiprinimas, taip pat pereinant nuo Europos stabilumo mechanizmo prie Europos valiutos fondo (EVF): koks turėtų būti parlamentų vaidmuo, kita daugiametė finansinė programa.

VI. KOMITETO ORGANIZUOTI SUSITIKIMAI

1. Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos parlamentų Europos reikalų komitetų susitikimas

2017 m. spalio 1-2 d. Klaipėdoje vyko Komiteto surengtas Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos parlamentų Europos reikalų komitetų pirmininkų susitikimas. Parlamentų atstovai lankėsi SGD terminalo laive-saugykloje „Independence“, kur jiems buvo išsamiai pristatytos terminalo galimybės. Papasakota apie vieno svarbiausių šalies energetinį saugumą užtikrinančių objektų – SGD terminalo - statybą bei jo veiklą, pristatyta objekto infrastruktūra, techninės charakteristikos, Parlamentarai lankėsi

ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijoje, kur jiems buvo pristatyta Klaipėdos jūrų uosto veikla ir plėtros galimybės. Šio susitikimo metu buvo aptartos aktualios ES teisėkūros iniciatyvos bei kiti klausimai. Susitikime dalyvavęs Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas A. Kubilius pristatė iniciatyvą „Naujas Europos planas Ukrainai“. Susitikime taip pat buvo apsikeista nuomonėmis apie Šiaurės-Pietų transporto ašies infrastruktūros projektų vystymo galimybes, diskutuota apie būtinybę plėtoti viso Rytų ir Centrinės Europos regiono infrastruktūrą ir dėti pastangas, kad šio regiono infrastruktūros plėtros projektams būtų skiriamas deramas dėmesys derantis dėl būsimos Daugiametės finansinės programos. Susitikimo dalyviai sutarė, kad sėkmingam šios iniciatyvos realizavimui būtinos koordinuotos regiono valstybių vyriausybių pastangos.

2. Susitikimas su Europos komisijos nare Margarete Vestager

2017 m. spalio 10 d. Komiteto nariai susitiko su Europos komisijos nare Margarete Vestager, atsakinga už konkurenciją. Susitikimo metu buvo aptarti Lietuvai aktualiausius klausimai – Rengė, Gazprom byla ir kiti aktualūs klausimai. Pasisakydami Komiteto nariai išreiškė Lietuvos strateginį interesą ieškoti efektyvių būdų užtikrinti teisingą konkurenciją ir efektyviai veikiančią ES vidaus rinką bei siekį išvengti neigiamos trečiųjų šalių įtakos.

3. Susitikimas su Moldovos Parlamento delegacija

2017 m. spalio 23 d. įvyko susitikimas su Moldovos Parlamento nariais. Susitikimo dalyviai pasisakė esą pasiruošę plėtoti glaudų dvišalį bendradarbiavimą bei dalintis savo reformų patirtimi. Buvo išsakyta pozicija, kad Lietuva remia Moldovos ir kitų Rytų partnerystės programoje dalyvaujančių valstybių suartėjimą su ES. Taip pat atkreiptas dėmesys ir į abipusį interesą intensyviai verslo ryšius. Moldovos delegacija buvo pasveikinta su diplomatinėmis santykių užmezgimo 25-mečiu.

4. Susitikimas su EP Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pirmininke V. Blinkevičiūte

2017 m. spalio 13 d. Komitetas susitiko su Lietuvoje išrinkta EP nare Vilija Blinkevičiūte. Parlamento narė pristatė aktualiausius Europos socialinių teisių ramsčio bei smurto prieš moteris teisėkūros projektus. Kalbėdama apie socialinius klausimus, EP narė pabrėžė, kad EK paketas dėl socialinių teisių ramsčio ir direktyvos projektas dėl darbo ir šeimos suderinimo yra labai aktualūs. Jos nuomone, darbo ir šeimos suderinimo klausimas labai svarbus ne tik moterims, bet ir vyrams. Parlamento narė taip pat atkreipė dėmesį, kad EK tikslas buvo parodyti, jog socialinių teisių ramstis, socialinis matmuo, socialinė Europa yra iš tikrųjų reikalinga ir mes turime dirbti visi bendrai – EK, valstybės narės ir EP.

5. Susitikimas su Makedonijos Užsienio reikalų ministru Nikolajumi Dimitrovu

2017 m. spalio 31 d. įvyko susitikimas su Užsienio reikalų ministru Nikolajumi Dimitrovu, kurio metu, susitikimo dalyviai pasikeitė nuomonėmis dėl šalių glaudesnio bendradarbiavimo, aptarė geopolitinius bei integracijos į ES klausimus ir kitus aktualius klausimus. Išreikštas noras glaudesniai ir aktyvesniai bendradarbiavimui tarpparlamentinėmis grupėmis.

6. Susitikimas su Europos Komisijos nariu Giunteriu Otingeriu

2017 m. lapkričio 2 d. Europos reikalų komitetas susitiko su už biudžetą ir žmogiškuosius išteklius atsakingu Europos Komisijos nariu Giunteriu Otingeriu. Susitikimo tema – būsimoji Daugiametė finansinė programa (toliau – DFP). Susitikimo su Komitetu metu akcentuoti Lietuvai itin svarbūs

klausimai – Ignalinos AE uždarymas, bendrosios žemės ūkio politikos ateitis, strategiškai svarbių infrastruktūros projektų finansavimas. Komiteto nariai domėjosi ES finansų ateities klausimais – kaip esamais ES biudžeto pajėgumais finansuoti augančius ES poreikius, kokie galėtų būti papildomi ES biudžeto finansavimo šaltiniai, kaip užtikrinti būsimo ES biudžeto tvarumą, kaip siūlomi Ekonominės ir pinigų sąjungos pokyčiai paveiks euro zonoje nesinančias ES valstybes nares. Susitikimo metu G. Otingeris pažymėjo, jog ES ateities biudžetas turi būti orientuotas į pridėtinės vertės kūrimą, o tam reikalinga ne tik užtikrinti deramą finansavimą esamoms ir naujoms politikos sritims, tačiau ir kruopščiai analizuoti biudžeto išlaidas, t. y. siekti, kad biudžetas būtų naudojamas efektyviai. Susitikime buvo diskutuota apie būtinybę būsimoje DFP išlaikyti ES finansavimą Lietuvai reikšmingiems projektams, tarp kurių – Kaliningrado tranzito schema, „Rail Baltica“, Lietuvos elektros sistemos sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais, paliesta Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES poveikio ES biudžetui tema. G. Otingeris išreiškė įsitikinimą, kad formuojant būsimą DFP, ypač svarbu išlaikyti balansą tarp esamų politikos sričių ir naujų iššūkių.

7. Susitikimas su Maroko ambasadore p. Khadija Rouissi

2017 m. lapkričio 22 d. Komiteto nariai susitiko su Maroko ambasadore p. Khadija Rouissi. Susitikimo metu buvo aptarti tokie klausimai, kaip: politiniai ir komerciniai ryšiai, migracija, terorizmas, santykiai su Alžyru, turizmo vystymas abiem kryptimis. Pasikeista nuomonėmis, dėl galimai būsimo Maršalo plano Afrikai. Išreikštas noras atkurti tarpparlamentinio bendradarbiavimo grupę su Maroku.

8. Susitikimas su Lietuvoje išrinktais Europos Parlamento nariais

2017 m. gruodžio 15 d. įvyko Komiteto narių ir Lietuvoje išrinktų Europos Parlamento narių susitikimas. Susitikime buvo aptarti aktualesni ES darbotvarkės klausimai, Europos reikalų komiteto ir EP narių iš Lietuvos tolimesnio bendradarbiavimo planai. Susitikime dalyvavę Europos Parlamento nariai Laima Liucija Andriekienė, Zigmantas Balčytis, Vilija Blinkevičiūtė, Valentinas Mazuronis, Algirdas Saudargas. Susitikimo dalyviai pritarė, kad, siekiant kuo efektyviau atstovauti bendrą Lietuvos poziciją, yra būtinas glaudus bendradarbiavimas, todėl nuspręsta rengti tokio pobūdžio susitikimus aktualesiems ES darbotvarkės klausimams aptarti bent vieną kartą per Seimo sesiją.

9. Susitikimas su Europos Komisijos nare Violeta Bulc

Europos Komisijos narė, atsakinga už transportą, Violeta Bulc antrą kartą lankosi Lietuvoje. Š. m. vasario 13 d. ji susitiko su Seimo Europos reikalų komiteto nariais, pristatė ES transporto politikos aktualijas ir atsakė į Lietuvai svarbius klausimus. Kalbėdama apie ES transporto politiką, komisarė akcentavo du tikslus – transporto sistemos efektyvumo didinimas, ypač priimant efektyvius logistikos sprendimus, ir ES transporto jungčių stiprinimas, panaudojant jas prekybai, paslaugoms žmonėms, jas skaitmeninant ir didinant investicijas. Komisarė pabrėžė geležinkelių svarbą, mažinant aplinkos taršą, eismo įvykių skaičių, žmogiškuosius nuostolius, nuostolius dėl spūsčių keliuose bei reikšmę kuriant bendrąją gynybos strategiją ir didinant gynybos pajėgumo mobilumą. Kalbėdama apie „Rail Baltica“ projektą, V. Bulc pabrėžė jo svarbą tiek projekto dalyviams, tiek visai Europai. Aptariant „Rail Baltica“ finansavimo klausimus, komisarė paminėjo, kad ES finansuoja 85 proc. projekto vertės. Projekto terminų nesilaikymas nėra pateisinamas. Svarbūs yra visų Baltijos - Adrijos transporto koridoriaus, kurio dalis yra „Rail Baltica“, dalyvių interesai. Kalbėdama apie „Rail Baltica“ finansavimą po 2020 m., komisarė pabrėžė, kad ES nori remti projektą, tačiau svarbus bus projekto patikimumo, tvarumo ir politinio nepriklausomumo įrodymas. Tai projekto dalyvių uždavinys.

10. Kiti susitikimai

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko daugybė kitų Komiteto pirmininko, ir jo pavaduotojų, susitikimų su ambasadoriais bei kitais svarbiais asmenimis.

VII. KITI KOMITETO RENGINIAI

Lapkričio 2 d. Komitetas, kartu su Seimo Biudžeto ir finansų komitetu ir Europos Komisijos atstovybe Lietuvoje suorganizavo diskusiją „ES finansų ateitis: ko reikia, kad Lietuvos ekonomika būtų atsparesnė ir labiau socialiai orientuota?“.

Renginio dalyviai diskutavo apie ES finansų ateitį ir kaip jie gali padėti Lietuvos ekonomikai tapti atsparesnei ir labiau socialiai orientuotai. Diskusijoje dalyvavo G. Oettingeris, Europos Komisijos narys, atsakingas už biudžetą ir žmogiškuosius išteklius.

2017 m. lapkričio 17 d. Komiteto pirmininkas Gediminas Kirkilas dalyvavo apskritojo stalo seminare-diskusijoje „Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų vykdymas Lietuvoje: patirtis ir perspektyvos – bendros atsakomybės link“ ir kartu su susirinkusiais Lietuvos institucijų atstovais ir svečiais aptarė Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) sprendimų vykdymo aktualijas ir institucinio dialogo svarbą.

VII. DARBO GRUPĖS

Komitetas aktyviai tęsė diskusijas apie ES ateitį ir Lietuvos tikslus bei poreikius šią ateitį pasitinkant. Siekiant išsamesnių ir gilesnių diskusijų, dar 2017 m. liepos 12 d. Europos reikalų komitetas kartu su Užsienio reikalų komitetu sudarė bendrą darbo grupę, kuriai buvo pavesta iki 2017 m. spalio 16 d. parengti Lietuvos Respublikos Seimo rezoliucijos dėl ES ateities vizijos projektą. Rezoliuciją planuota pasiūlyti priimti po diskusijos Seimo plenariniame posėdyje 2017 m. lapkričio mėn., t. y. prieš 2017 m. gruodžio 14–15 d. EVT posėdį.

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko penki darbo grupės posėdžiai, į kuriuos buvo kviečiami Užsienio reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos Prezidentūros, Lietuvos Banko, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto atstovai. Darbo grupės sprendimu, prie darbo grupės posėdžiuose vykstančių diskusijų prisijungė ir kiti (ne Darbo grupės) Europos reikalų, Užsienio reikalų ir Nacionalinio saugumo komitetų nariai.

Darbo grupei dirbant, nutarta parengti ne Seimo rezoliucijos projektą, o išsamesnį, Seimo nuomonę dėl ES ateities atskleidžiantį, dokumentą (non-paper). Nepavykus sutarti dėl vieningos nuomonės, Darbo grupė parengė ir 2017 m. lapkričio 15 d. Europos reikalų komitetas kartu su Užsienio reikalų komitetu pristatė kelias nuomones (non-paper) diskusijai apie ES ateitį:

- G. Kirkilo, A. Kubiliaus, J. Bernatono ir E. Vareikio diskusijoms skirtas dokumentas „Dėl Lietuvos pozicijos Europos Sąjungos perspektyvų klausimu“.
- A. Ažubalio ir L. Kasčiūno diskusijoms skirtas dokumentas „Dėl Lietuvos pozicijos Europos Sąjungos perspektyvos klausimu“.
- A. Maldeikienės diskusijoms skirtas dokumentas „Tautos įgalinimo Europos Sąjungos ateities klausimu alternatyvusis pranešimas“.

2017 m. lapkričio 15 d. Europos reikalų komitetas kartu su Užsienio reikalų komitetu, nesutarę dėl vieningos nuomonės dėl ES ateities, taip pat įvertinę Seimo komitetų sprendimus dėl Baltosios knygos bei EK pateiktų diskusinių dokumentų, nutarė atidėti diskusiją plenariniame Seimo posėdyje. Nutarta diskusijas tęsti Lietuvos Respublikos Seime surengiant konferenciją „Europos ateitis: kokios Europos Sąjungos Lietuva siekia?“. Konferenciją planuojama surengti Seimo pavasario sesijos metu.

Europos reikalų komiteto pirmininkas

Gediminas Kirkilas

Parengė: Europos reikalų komiteto biuras